17 Eylül 1974
Yıl: 1, Sayı: 26
200 Kuruş
Her hafta Salı günü yayınlanır.

kitle

haftalık gazete

Sahibi: Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür: Orhan Doğançay / Yönetim yeri: Cağaloğlu, Molla Fenari sok. 23/3, İstanbul / Eskişehir: Köprübaşı - Tekiz sok, 2/8 / İzmir: 855. Sk. 55/401 / Konya: İdman Yurdu Sitesi Kat: 3 No: 90 / Abone şartları. Yıllık 50. Altı Aylık 30 lira Dış ülkeler için iki katı / Dağıtım: Hür Dağıtım. Dizgi Baskı Murat Mat. / Baskı tarihi: 16.9.1974

Silvan'da gece sokağa çıkma yasağı devam ediyor

Doğu'da emekçi halk üzerinde öteden beri jandarma dipçiğinin ve egemen sınıf terörünün daha yoğun olduğu bilinen bir gerçektir. CHP'nin egemen sınıfları temsilen 1950'ye kadar sürdürdüğü bu politika değişmiş midir? Hayır... Belki bazı bölgelerde hafiflemiş ve biçim değiştirmiştir, ama ne Menderes zamanında, ne İkinci İnönü ve Demirel devirlerinde bu değişmemiştir. Tersine, eşkiyalara karşı kurulduğu ilan edilen komando birlikleri bazı yörelerde doğulu köylülere baskı olarak kullanılmıştır.

1970 yılında bazı doğu köylerinde emekçilere yapılan baskı ve hakaretlerden utanıp intihar eden köylülerin bile olduğunu henüz kimse unutmuş değildir. O zamanlar bu olaylar doğulu gençler tarafından zamanın cumhurbaşkanına belgeleriyle iletilmiş fakat olay örtbas edilmişti.

Nihat Erim'in balyoz harekâtı döneminde doğu köylerine baskılar arttı. Basına yansımayan ve yansıdığı kadarıyla bile basın tarafından yansıtılmayan Tunceli olaylarını bugün duymayan devrimci kalmamış gibidir. Gene Malatya, Adıyaman, Muş Bitlis bölgelerinde bu baskılar sürüp gitmiştir.

Son olarak, bundan dört ay kadar önce, Silvan'da gece sokağa çıkma yasağının olduğu Cumhuriyet gazetesinde küçük bir haber olarak yer aldı. Silvan kaymakamı sert bir tekzip yollayarak olayın doğru olmadığını belirtti. Ve olay basında kapandı.

Ama geçen hafta basında, Silvan CHP gençlik kollarının Silvan'da gece 24'den sonra sokağa çıkma yasağı olduğunu belirten bildirisini Yeni Ortam'da okuduk.

CHP bugün iktidarda olan bir partidir. Ve CHP gençlik kolları eger bunu söylüyorsa, CHP iktidarının olaya kulaklarını tıkaması gerçeklere sağır kalmanın en canlı örneklerinden biridir.

Keban açılırken doğuya vaatlerde bulunan CHP yönetimi, kendi gençlik kollarının demokratik uyarısını bile dikkate almıyorsa ve Silvan'da böylesi bir anti-demokratik uygulama sürüp gidiyorsa, doğulu emekçiler CHP'ye nasıl inansınlar? Fakat emekçi halkın politikada «Partisiz» olduğunu sanmak yanlıştır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi genel merkezi Silvan halkının bu sorununu yerinde incelemek ve gerekli mercilere başvurmak üzere genel merkezden iki kişilik bir ekibi görevlendirmiştir. TSİP, İnceleme heyetinin vereceği rapora göre olayları kamuoyuna ve hükümete yansıtacaktır.

TSİP üyelerine yönelen baskılar yoğunlaşıyor

Demokrasi ve barış türküleri, vatan millet sakarya edebiyatı arasında anti - demokratik baskıların sürüp gittiği, giderek arttığı gözlerden kaçmıyor.

Ve demokrasinin görünüşte var görüldüğü bir ülkede aylardır Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üye ve empatizanları faaliyet gösterdikleri hemen her yerde polis tarafından yakalanıyorlar, karakollarda, 1. ci Şubelerde dayak yiyorlar, hakaret görüyorlar.

Bütün bu kanunsuz uygulamalardan KİTLE'de zaman zaman sözetmekle birlikte fazla üzerinde durmadık. Fakat Parti güçlenip, yaygınlaştıkça, afişleme, bildiri dağıtma çalışmalarını büyük şehirlerin gecekondu semtlerinden Anadolunun çeşitli il ve ilçelerine yaygınlaştırdıkça baskılar da arttı.

İstanbulda defalarca tekrarlanan afişleme ve bildiri dağıtma çalışmalarında partili üyeler ve sempatizanlar yer yer içeri alındılar. Emniyet kuvvetleri işçi semtlerinde, gecekondularda dağıtılan bildirilere tahammül göstermiyordu...

Aynı olaylar İzmir, Aydın, Nazilli, Gaziantep'de, Bursa'da tekrarlandı. Ankara'da toplum polisleri ellerindeki otomatik tüfeğe *kurşun sürerek* partili işçi ve gençleri emniyete götürdüler. Durum daha yetkili amirlere iletildiğinde, *«Mermi sürmüş de ne olmuş yani, vurmamış ya!..»* cevabı alındı.

En son olarak Adana'da afiş yapıştıran partili işçiler karakollara ve 1 ci şubeye götürüldü, polis 12 Mart öncesinden ve sonrasından kalma alışkanlıkla, gençlerin ağzına tükürmek istedi, *dayak attı, tekme ve yumrukla* sosyalistleri sindirmek istedi, Tehdit etti. İki karakol polisiyle iki bekçi, parti binasını kanunsuzca basarak orada bulduğu afişleri, kitap ve gazeteleri gaspetti. Adana gazeteleri olaya geniş yer verdiler.

Şimdi sorarız yetkililere... Bu ne biçim demokrasidir böyle... TSİP ve üyelerinin karşılaştığı baskılar, dayaklar, hakaretler hangi parti ve partililere yapılmıştır. Ülkü ocakları gece gündüz at koşturuyorlar, kanunsuz saldırılarda bulunuyorlar... Kanuni haklarını kullanan TSİP'e yapılan bu baskılar da yoksa demokrasinin bir gereği midir? Hangi kanunda bir siyasi partinin basılma icazeti var? Oysa, Anayasa Mahkemesi kararı olmadan polis bir siyasi partinin kapısından bile içeri giremez.

Bu baskılar TSİP başta olmak üzere tüm devrimci güçler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Okullarda devrimci ve yurtsever gençler okula alınmamakta, imtihanlara sokulmamaktadırlar. *Silvan'da gece sokağa çıkma yasağı devam etmektedir*. Anti - demokratik yasalar olduğu gibi durmaktadır. Ve emniyet görevlilerinin uygulamaları bu anti - demokratik yasaların da ötesinde sürüp gitmektedir.

Ve bu baskılar altında CHP yetkililerinin geniş demokrasiden ve özgürlükten sözetmeleri içtenlikle bağdaşabilir mi? Eğer TSİP pasif ve iş yapmayan bir parti olsaydı, iş yapmadığı için baskıya uğramasaydı, göstermelik demokrasi var gözükecekti. Hele hele baskıların, TSİP güçlenip, emekçi kitlelere uzandıkça artması dikkat çekicidir. Öte yandan, finans kapitalin makbul partisi haline dönüşen CHP'nin izlediği ekonomi politikaya karşı *TSİP'in sosyalist muhalefetinin güçlenmesi ile bu baskıların yoğunlaşması arasında bir bağıntı* kurmamak safdillik olur. Bugün işçi sınıfının, yoksul köylülüğün ve devrimci gençliğin egemen sömürücü güçlere ve onların çeşitli alternatiflerine karşı sosyalist muhalefetini sürdüren Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, demokrasi havarileri tarafından da gizli açık baskılar altında tutulmaktadır.

Adana'da *«Türkiye osyalist İşçi Partisi,* EMEKÇİ HALKIN PARTİSİ» ibareli afişleri yapıştıranlar Devlet Güvenlik mahkemelerine sevkedilirken, Partiye ait «KIBRIS'DA DÖKÜLEN KANLARIN BAŞ SORUMLUSU AMERİKAN EMPERYALİZMİDİR» yazılı afişler yapıştırıldığından dolayı Kocaeli savcılığı harekete geçerek, İstanbul Devlet Güvenlik mahkemesinde soruşturma açtırmıştır.

Keban Barajı'nın nimetleri yine batı bölgelerine akacaktır

Keban Hidroelektrik Santralı'nın ilk 4 ünitesinin işletmeye açılması nedeniyle, hem son zamanlarda en büyük sermayenin görüşlerine fazla yer vermeye başlayan TRT'de hem de burjuva basınında, büyük bir yaygara koparıldı. Keban'ın açılışıyla Türkiye, artık «sanayi» toplumu aşamasına geçiyor, şimdiye kadar ihmal edilmiş olan «Doğu»da gerçek bir kalkınma sürecine giriliyor, Türkiye'nin doğal kaynaklarından bilimsel bir şekilde yararlanılıyordu. Keban Türkiye Cumhuriyeti'nin «dev» bir eseriydi ve onunla hepimiz övünmeliydik. Nitekim Başbakan Ecevit Keban'daki törende yaptığı konuşmada şöyle diyordu: «Keban kalkınma yolunda 'Uluslararası' işbirliğinin de insanlık adına kıvanç verici bir örneğidir... Bu eserin oluşmasına katkıda bulunan bütün işçilere, mühendislere, uzmanlara, yöneticilere, bütün 'Hükümetlere' ve devlet adamlarına, bütün 'Dost' uluslara ve 'Uluslararası kuruluşlar'a şükranlarımı sunarım. Hepsini yürekten kutlarım... Keban Doğu Anadolu için bir sonuç değildir, bir başlangıçtır. Hızlı sınaileşmenin başlangıcıdır. Kalkınmanın başlangıcıdır. Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma yolunun başlangıcıdır...» Bugün hizmete girecek Keban tesisleri de sosyal adalet içinde kalkınmanın somut dayanaklarından, temellerinden biridir. Bu eserle Doğu Anadolu kalkınmanın kenarında kalmaktan kurtulacaktır. Kalkınma yolunda geniş olanaklara kavuşmuş olacaktır...

Başbakan Keban barajı ile doğu kalkınmasının başladığını müjdeliyordu. Ama gerçeklerin dili acıydı ve Karaoğlan'ı yalanlıyordu. Nitekim yurtsever elektrik mühendislerinin yönetiminde olan Elektrik Mühendisleri Odası, Keban konusunda şu aydınlatıcı bilgileri sunuyordu kamu oyuna: «Bugüne kadar yanlış yerseçimi dolayısıyla gecikeceğini birçok kez kamu oyuna açıkladığımız Keban santralı, geçmiş iktidarların teknik verileri hiçe sayarak uyguladıkları dışa bağımlı politikaların ürünüdür.

Yıllardır kamuoyunda tartışılan Keban Hidroelektrik Santralı'nın ilk 4 ünitesi dört yıllık bir gecikmeyle ve iki kat maliyetle işletmeye açılmış bulunmaktadır. Dışa bağımlı politikaların doğal sonucu olarak ülkemizde bütün projeler yabancı firmaların yapım ve denetimine terkedilmiştir. Kendi teknik gücümüze dayanmayan yatırım projelerinin yurt çıkarlarına ne denli ters düştüğüne Keban somut bir örnektir. Teknik gücümüze inanmayarak milyarlarca lirayı yabancı firmalara akıtan geçmiş uygulamaların, halktan yana olduğunu söyleyen, hükümetçe de benimsenmekte olduğunu son ücret politikasıyla da görmekteyiz. Yabancı teknik elemana astronomik düzeyde ücretler ödenirken yerli teknik elemanı 'beğenmiyen istifa eder' diyebilecek kadar gerçekle bağdaşmaz tutum takınan hükümetin Keban'dan gerekli dersi almadığı ortadadır.»

Elektrik Mühendisleri Odası böyle diyordu. Çünkü Keban barajı, 1959 yılında Amerikan Yardım Teşkilatı'nın «teknik yardım programı» çerçevesinde Amerikan Ebasco Firması'na yaptırılan bir ön çalışmaya dayanmaktadır. Bu ön çalışmayı, Amerikan Yardım Teşkilatı'da, Amerikan Firması Ebasco da Amerikan finans kapitalinin güdümündeki kuruluşlardı. Ve yine uluslararası finans kapital kuruluşlarının baskılarıyla da sadece Keban'ın değil aynı zamanda Gökçekaya barajının katı projesi de yine Ebasco firmasına hazırlatılmıştı. O sıralarda yurtsever ve bilgili Türkiye teknik elemanlarından bir kısmı baraj yerinin yanlış seçildiğini

(Devamı sayfa 6, sütun 3'te)

Orduya yapılan bağışlar nasıl kullanılacak?

Kıbrıs olayı ne zamandır Türkiye'de savaş araç ve gereçleri ve bu arada uçak sanayii kurma yolunda sürdürülen hazırlık faaliyetini hızlandırdı. Bu arada dikkati çeken nokta, özel sektörün, şu ara dilinden düşürmediği «ekonomik seferberlik» çerçevesinde bu alana da el atmak için özel bir çaba harcamakta olmasıdır. Gün geçmiyor ki kaşarlanmış kodaman milli milyonerlerden biri ya da çiçeği burnunda yeni yetme bir milyoner bir de pek sevdiği Başbakan Ecevit'e, hükümete ve orduya temenna çaktıktan sonra, «yurt savunması gibi önemli ve hayati bir konuda milletçe el ele verip çalışma gereği»nden, herkesin bu davaya «karınca kararınca» ve «elindeki imkânlarla» katkıda bulunmasının yararından dem vurmasın.

Sorun şimdilik «yurt savunmasında üzerine düşen görevi» yerine getirme hakkının özel sektöre tanınması için kamu oyu oluşturma ve yetkili mercileri etkileme safhasındadır. Yakında bu hakkın *istimali* konusunda hem millî milyonerlerin kendi aralarında, hem de millî milyonerlerle yeni yetme milyonerler arasında çetin bir rekabet savaşı başlıyacak.

Bütün bunlar yurdun savunma ihtiyaçlarını karşılama ve savaş sanayii kurma gerekçesiyle halktan toplanan paraların ne gibi çıkarlara alet edilmek istendiğini gösteriyor. Özel sektör istediğini elde edecek olursa —ki edeceğe benziyor—, işçilerin ve memurların bordrolarından kesilen paralara iş adamlarının isimleri ve işlerini reklam ederek ve vergiden düşerek ekledikleri milyonlar aslında özel sektörün ortak hesabına yaratılmış bir yatırım fonu olacaktır. Bu paralar yarın kurulacak karma şirketlere sermaye olup bu gün bu «bağış»ı yapanlara ek kâr getirecek ya da vergi iadesi, gümrük muafiyeti, ve sair teşviklerle yine onların cebine dönecektir.

Üstelik sermaye sahibi

(Devamı sayfa 6, sütün 4'te)

CHP, Finans - Kapital'in güdümüne bırakılmamalıdır

14 Ekim seçimleri ertesinde, hemen hemen dört ay süren ve pek çok «alternatiflerin» denendiği çalışmalar sonucunda kurulan en «ehveni-şer» koalisyon hükümetinin, hemen bugün olmasa bile sonunun geldiği Başbakanın ve CHP'nin son tutumlarıyla oldukça açık olarak ortaya çıkmaktadır. Zaten, en fazla milletvekiline sahip olmasına rağmen hükümeti tek başına kuracak çoğunluğu sağlayamayan, üstelik de o günlerde, tek milletvekilli Birlik Partisi'ni saymazsak parlamentonun tek «sol» partisi olan CHP'ne «sağ» dan bir ortak bulmanın güçlüğü, koalisyonun oluşmasını bir hayli zorlaştırmış ve geciktirmişti. Sonuçta, sınıf tabanları birbiriyle bir ölçüde çakışan, ekonomik görüşleri tekelciliğe karşı olan, tekelci sömürü ve baskıya karşı olarak belirlenen demokrasi ve özgürlük anlayışları birbirine benzeyen, ancak toplumsal «reçete» leri bakımından biri «ileri»ye dönük «çağdaş sosyal adaletçi» CHP ile öteki «geri»ye, yani kapitalizm öncesine dönük «İslamcı sosyal adaletçi» MSP'nin bir araya getirilmesi mümkün olmuştur.

Zaman ve mekan içinde «belirli bir durumda», taraflar bakımından azami, bütün bakımından asgari müştereklerle oluşan bu ortaklığın uzun bir süre dayanacağına hemen hiç kimse ihtimal vermiyordu. Çünkü «zaman ve mekan» şartları devamlı gelişme durumunda idi ve «belirli bir durum» uzun süre davamına imkan yoktu.

Nitekim bugün içinde yaşadığımız toplumsal şartlar böyle bir ortaklığı gereksiz, dolayısıyla imkansız kılmaktadır. Son Kıbrıs olaylarının yarattığı ortamda, eli kulağındaki ekonomik darboğazların da zorlamasıyla çareyi finans-kapitale yanaşmakta bulan CHP için, MSP «gereksiz bir lüks», artık hiç bir faydası olmayan, faydası biryana ayakbağı olmaya başlayan dolayısıyla terk edilmesi gereken bir «koltuk değneği» olmaktadır.

«CHP için» dedik. Bu, meselenin görünen aldatıcı yüzüdür. MSP aslında sade CHP için değil bugün toplumumuzun kaderinin belirlenmesinde başlıca faktör olan finans kapital sömürü ve tahakkümü içinde çekilmesine gerek olmayan bir yük olmaktadır.

CHP tekelci sermayeye yaklaşmıştır da, vahşi burjuvazinin, tekelciliğin baskısından bunalan bir kesimini de temsil eden MSP, tekelciliğe karşı mı koymaktadır? Hiç sanmıyoruz. CHP içinde olduğu gibi MSP içinde de finans kapitalin bazı kesimleriyle ilişkilerin bulunduğu, bilinen bir gerçektir. Kaldı ki, MSP içinde ülkemiz finans kapitalinin başlıca müttefiki olan tefeci bezirgânlık da Af Kanununa «hayır» diyecek oranda temsil edilmektedir. Ama tefeci-bezirgânlığın «aşırı» isteklerini de firenlemeyi birkaç yıldır gündeminde bulunduran tekelci sermayenin MSP'yi iktidardan ederek bu yönde de bir kazanç beklediği düşünülebilir. Fakat, açıkca görülen odır ki, MSP, istediği kadar finans kapitale «yatmaya» çalışsın, çeşitli ayrıntılar bir kenara sadece «kâfir» Avrupa'ya karşı sürdürdüğü «çağdışı» tutum sebebiyle yabancı sermaye ile içiçe olan, istikbalde AET ile ekonomik ve giderek siyasi bütünlüğe ulaşmayı hedefleyen yerli tekelci sermayenin «aforoz»undan kurtulamayacaktır. Ayrıca toplumumuzun «zinde güçleri»ni herzaman «kaale almayı» elden bırakmayan finans kapitalin, MSP'nin iktidar ortaklığına son verildiğinde, bu yönden gelmesi muhtemel bazı «sakıncalar»ın da ortadan kalkmış olması sebebiyle rahatlayacağı aşikardır.

Finans kapital ise, 14 Ekimden beri gönlünde yatan aslan'ın, CHP-AP ortaklığının, maddi şartlarının oluşmasını, yani «milli birlik ve beraberlik» havasının teşekkülünü büyük bir memnunlukla karşılamakta ve en «gözde» sözcüleri ağzından bu memnunluğunu açıklamaktadır. Evet, orta yerde giderilmesi gereken bazı önemli pürüzler vardır. Tekelci sermayenin kısa vadeli çıkarları söz konusu olduğunda bile başarısızlığı ve beceriksizliği sabit olan AP yöneticilerinin bir kısmının değiştirilmesi gerekecektir. Ekonomik açmazdan, «halk sektörü» donkişotluğu ile değil, finans kapital «girişimciliği» ile kurtulabileceğini anlamış, yani «ehli» leşmiş bir CHP'nin, tekelci sermayeye dayanılarak atılacak adımların, eninde sonunda halk kitlelerinin zararına olacağının bilincinde olan ve bu adımların AP gibi «halk düşmanı» olduğu kesinleşmiş bir parti ile atılmasına yanaşmayacak kesimini «ikna etmek» zor olacaktır. Ama bu pürüzlerin bazı «operasyonlar»la giderilmesi pekâlâ mümkündür. Ve işte tekelci sermayenin bugün özlediği, devamlı olmasını arzuladığı kendisi için en iyi çözüm yolu budur.

Tekelci sermayenin başka plânları yok mudur? Elbette vardır ve CHP-AP ortaklığı ihtimali uzaklaştığı ölçüde, bu plânlar «yararlılık» oranlarına göre derece derece uygulamaya hazır tutulmalıdır. Bunlar neler olabilir?

Söylentisi bir hayli yoğunlaşan CHP-DP seçim hükümeti bu plânlardan biri olabilir. Efendisi finans kapitale karşı çıkmanın pek hayır getirmeyeceğini, yani tek başına iktidar olamayacağını, son iki seçimde almış olduğu oyların % 10'da donan yüzdesi ile pek iyi anlamış olan DP'nin, yani büyük ölçüde kapitalizm öncesi üretim ilişkileri temsilcilerinin, gerileyen AP ve MSP'den alacağı oylarla, tekelci sermayenin temsilciliğine kendini aday görmesi ve bir CHP-DP koalisyonuna «evet» demesi ihtimal dahilinde düşünülebilir. Ancak DP içindeki anti komünist bezirgan unsurları ağır basarsa DP'nin böyle bir ortaklığa hayır demesi de mümkündür. Kendi empoze edeceği bir seçim hükümeti programı kabul edildiği takdirde, tek başına iktidar olacak çoğunluğu arzulayan ve bugünkü şartlarda bunu mümkün gören CHP için de bu yol, pekâlâ kabul edilebilecek bir alternatiftir. Fakat gene de bu ihtimal uzak gözükmektedir.

Bir başka ihtimal CHP'nin tek başına azınlık hükümeti kurmasıdır. Çok kısa bir dönemde seçimlere gidilmesi *şartıyla, bu çözüm yolu, CHP için, belki de en uygun alternatiftir. Ancak erken seçimlerin tarihini garantiye almadan CHP'nin böyle bir çözüme yanaşmaması muhtemeldir. Azınlık formüllerinden bir diğeri de CHP-CGP koalisyonu ve diğer bazı partilerden sağlanabilecek destek «güven oyları» gibi gözükmektedir.*

Bir diğer çözüm yolu da CHP'nin «transfer»lerle tek başına hükümeti kuracak çoğunluğa sahip kılınmasıdır. Ülkemizde yıllardır burjuva partilerince oluşturulan «politik ahlâk» bakımından hiç bir sakıncası olmayan böyle bir oluşum sonucunda CHP'nin tek başına iktidar olması pekâla mümkündür. Ancak yeni «iltihak» lara verilmesi gerekecek taviz ve ayrıcalıkların, CHP teşkilatının huzurunu bozacağı açıktır. Bu bakımdan CHP açısından pek tercih edilir çözüm yolu olmasa gerektir. Kaldı ki böyle, bir ölçüde «derme çatma» bir iktidarla üç yıl daha dayanmak güç olabileceği gibi, bir dört yılı daha garantiye almak için erken seçim kararını, böyle bir kadroya aldırmak mümkün olmayabilir. Böylece «transferler» ihtimali şimdilik zayıftır.

CHP-AP ortaklığı dışındaki ihtimaller, görüldüğü gibi son tahlilde, CHP'nin meclisde tek başına hükümet kurabileceği bir çoğunluğa sahip olması esasına dayanmaktadır. Görülüyor ki, mevcut şartlarda, CHP-AP ortaklığı ihtimalinden sonra, tekelci sermayenin tercih ettiği, bir ölçüde «istikrarlı» bulduğu ikinci çözüm yolu, CHP'nin tek başına iktidarı olmaktadır. Biraz şaşırtıcı olan bu durumun nisbeten uzun bir vade için yerli ve yabancı finans kapital ortaklığının işine geldiğini kanıtlayacak pek çok nokta vardır.

Bir kere, CHP, başta söylediğimiz gibi ekonomiyi finans kapital eliyle yürütmekten başka çaresi olmadığını hayatın akışı içinde kavramış ve «ehlileşmiştir».

İkincisi, «sosyal adalet»in, emek ve sermayesinin uzlaşması anlamına gelen burjuva kavramının önde gelen savunucusu olduğundan emeğin sermayeye karşı hakkını aramasında uzunca bir süre için frenleyici görevini başarıyla yürütmesi umulmaktadır.

Üçüncü, küçük burjuva ilericilerinin ve burjuva reformistlerinin de desteği alınmış olduğu için, ilerde emekçi halktan gelecek haklı şikayetler «haklı» bulunmayacak ve «kalkınmanın, fedâkârlığı gerektirdiği» bahanesiyle bu konuda bir kamuoyu oluşturulması önlenecektir. Finans kapital böylece küçük burjuva muhalefetini nötralize edip, hatta oyalayarak yanına alacak, aynı kesimi işçi sınıfından tecrit ederek, bir süre için işçi sınıfına karşı kullanabilecektir.

Dördüncüsü, bugünkü «milli birlik ve beraberlik ruhu» nun başlıca yaratıcısı olan CHP'nin ekonomik zorlukların ceremesini emekçi halkın sırtına daha kolay yükleyebileceğidir. Böylece sınıf çelişkilerinin daha da derinleşip, iyice ön plâna çıkarak, sömürü ve baskıya karşı mücadelenin yükselmesine karşı, CHP'nin en uygun dengeleme unsuru ve «milli birlik ve beraberliği» sağlamış olması bakımından «en haklı» fedakârlık isteyicisi olacağını tekelci sermaye gayet iyi bilmektedir.

Beşincisi, «sosyal adaletin» hayli gelişmiş olduğu Batı ülkelerinde özellikle AET gözünde «sosyal adaletçi» CHP'nin daha «uygar», yani daha kolay işbirliği yapılabilir bir izlenime sahip olması, Türkiye ile yapılacak işbirliğinin batı kamuoyuna daha kolay takdir ve kabul ettirilmesi noktasıdır.

Altıncısı ve sonuncusu, önünde sonunda işler sarpa sardığı zaman birtakım «radikal»lerin olağandışı müdahalelerinin, CHP gibi sivil asker kadro gelenekli bir partiye karşı uygulamaya konulmasının birhayli zor olduğudur.

Bütün bu saydıklarımızdan sonra, CHP'nin, finans kapitalin partilerinden biri olduğu veya olacağı sonucu çıkarılmamalıdır. Biz tekelci sermayenin CHP üzerindeki emellerini, onu nasıl görmeye çalıştığını, kendi çıkarları uğruna

(Devamı sayfa 5'te)

kitle

Partili olmak

Oya Baydar

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kurulduğundan bu yana, üç ay geçti.

Türkiye'de, artık kör topal bir sosyal demokrasiyle yetinmeyi öğütleyen, ona dayanmanın sağladığı her türlü güven ve rehavetle yetinen, işçi sınıfı hiç bir zaman meseleleri olmamış ve olmayacak küçük burjuva ilericilerinin, «Ecevit dururken ne gereği var sosyalist partinin» gerekçelerine rağmen... İşçi sınıfı ve sosyalizm davasının, günümüz Türkiye'sinde bir derlenme bir toparlanma sorunu olduğunu, derlenmenin toparlanmanın kişisel kaygı ve tatminlerden arınmayı gerektirdiğini, işçi sınıfının yüksek çıkarlarının kişileri dar ve sekter grupçuluklarının üstünde olduğunu bir türlü anlayamayanların sosyalizmin sorumluluğunu duymayan «Dört Parti de kurulur, beş Parti de kurulur, sonra da birleşilir. Olur böyle şeyler sosyalist harekette» gibi sorumsuz sözlerine rağmen... Her türlü engellemeye ve üzerinde yaratılmak istenen ölüm suskunluğuna rağmen, Türkiye osyalist İşçi Partisi, üç ayda kendi hedeflerinin de üzerinde yol aldı.

Bu yol alış, «üç ayda şu kadar ilde örgütlendik, bu kadar üye kaydettik, şu kadar milletvekili çıkarmayı umuyoruz» şeklindeki bir ilerleme değil. Ama Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, asıl örgütlenmesini ve üye kadrolarını, işçi sınıfının ve emekçilerin en fedakâr, en kararlı en bilinçli kesimlerine dayandırmış olmakla ve bunun mücadelesini vermekle övünüyor Üç ayda aşılan yol, gerçekte bu sağlam örgütlenme yoludur. Bu sağlam örgütlenme bilincinin kadrolara benimsetilmesi, teşkilatın bu konuda tam bir görüş ve davranış birliğine ulaşması ve işçi sınıfının yoğun olduğu her yerde, bu yerlere, «önce il sonra ilçe» veya benzeri alışılmış örgütlenme biçimlerine hiç aldırılmaksızın, öncelik verme yoludur. Ve üç ayda aşılan yol, geçmişin deneylerinin, başarısızlıklarının, hatalarının sosyalist kadrolarda, sosyalizm sempatizanı aydın kesimlerinde, yaratmış olduğu kaygıların, soru işaretlerinin, harekete güvensizliğin, dağınıklığın, örgütsüzlük anarşisinin yavaş yavaş giderilmesi yoludur.

Bu yazıda asıl üzerinde durmak istediğimiz konu budur: PARTİ sorunu, PARTİ kavramı..

12 Mart 1971'in hemen öncelerinde ve onu izleyen faşizan dönemde, sosyalist hareketin, kökü çok derinlerde yatan genel kargaşası içinde, Türkiye'de PARTİ kavramı, kadroların Parti sorununa bakışı, Parti gerçeği işçi sınıfı sosyalizmiyle bağdaşamayacak yaralar aldı ve saptırıldı. Bugün, düne bir eleştiri - özeleştiri çerçevesi içinde baktığımızda gördüğümüz temel hastalık, temel hata «örgütsüzlük» ve örgüt sorununun arka planlara atılması oluyor. Hareket Parti'nin değil grupçukların; derlenme - örgütlenmenin değil dağınıklığın; işçi sınıfının örgütlenmesi sorunun değil, strateji kılıfı altında aydın gevezeliklerinin; işçi sınıfının öncülüğünde emekçi sınıfların demokratik iktidarı sorununun değil, aklına esenin kendi küçük dükkânını kurma çabalarının hakim olduğu bu dönemde, çoğu iyi niyetli, çoğu fedakâr sosyalist kadrolar Parti'nin anlamı, önemi, Partisiz hareketin yürümeyeceği ve Partinin işçi sınıfı öncülüğündeki kitlelerin tek siyasal mücadele aracı olduğunu unuttular veya bu kavramı edinmeden yetiştiler.

Parti sorununun, Parti'nin ne demek olduğunun böylesine unutulması ve bundan doğan örgütsüzlük anarşisi, aslında iki yönlü bir olaydı: Bir yanda mevcut partinin hataları ve yetersizlikleri, kadrolardan büyük ölçüde tecrit olması; öte yanda Parti gerçeğinin bazılarınca bilinçli olarak unutturulmasından doğan ortamda Parti dışı kadroların Parti içinde çalışmaya, örgütlenmeye, partiyi PARTİ haline getirmeye ağırlık vermemeleri, yani parti tanımazlık

İşte 12 Mart'a bu hava içinde gelindi. Bu örgütsüzlük, her birimizin, —içten ve işçi sınıfı sosyalistlerine yakışır bir cesaretle yapacağı— özeleştirinin hemen ortaya çıkaracağı bu çok yanlı hatalar, işçi sınıfı sosyalistlerine pahalıya mal oldu. Geçtiğimiz üç yıl içinde hareket önemli kayıplar verdi. En yiğit, en iyi kadroları önemli bir bölümü, ya büsbütün yada uzunca bir süre için ezildi ve bu güç dönem, sosyalistleri en örgütsüz, bu yüzden de hazırlıksız oldukları bir sırada yakaladı.

Bu acı dersler, birçoklarına örgütlenme sorunun önemini ve Parti sorununun gerçek boyutlarını gösterdi. Bir çokları ise o örgütsüzlük, Parti tanımazlık, yani gerçekte işçi sınıfı öncülüğünü tanımazlık döneminin hastalıklarını sürdürüyorlar, veya aynı kapıya çıkan, kendi küçük dükkânlarını açma - özlemleri peşindeler.

Bütün bunlara, bir ölçüde de olsa göz yumulması, adeta doğal kabul edilmesi, Türkiye sosyalist hareketinin geçmişteki ve bugünkü en önemli zaaflarından biridir.

İşçi sınıfı sosyalistleri için her zaman Parti en önemli sorun olmuştur. Parti soyut bir kavram değil hayatlarının ayrılmaz parçası, onunla var oldukları, onunla güçlü oldukları en yüksek saygıyı gösterdikleri bir gerçeklik olmuştur. Parti'den atılmak, birçokları için hayatın bitmesi anlamına gelmiştir. Partili olmak kişinin en büyük övüncü, hayatının en güzel, en şerefli «ünvanı» olmuştur. Parti işçi sınıfı sosyalisti için, hem işçi sınıfının öncü kolu, hem de sosyalizmin kurulması için yürütülen mücadelede kitlelerin yönetim aracıdır. İşçi sınıfı sosyalizmi gerçek partisine sahip olmadan başarıya ulaşamaz. İşçi sınıfına gerçekten inananlar için Parti'nin siyasal mücadeledeki yeri budur. Ama bu kadar değildir; Parti işçi sınıfının olduğu kadar sosyalist kişinin de hem bilgisini bilincini, hem de kişiliğini geliştireceği, gerçekten sosyalist insan olacağı okuldur, yarınlara olan umudun, inancın odaklaştığı, somutlaştığı yerdir.

İşçi sınıfı sosyalistleri Parti dedikleri zaman bu bütünlüğü anlarlar...

Bir de Türkiye'de, özellikle son dönemlerde, yukarda kısaca değindiğimiz iki yönlü hatalardan kaynaklanan tortularla Parti kavramının, Parti'nin önem ve anlamının nasıl unutulduğunu, nasıl unuturulduğunu, örgütlülük yerine örgütsüzlüğün en keskin sloganlar altında nasıl savunulduğunu, bir çoklarının güç olan Parti yerine kolay olan küçük dükkâncılığı nasıl tercih ettiğini ve özünde en güzel gevezelikler en keskin sloganlar altında da olsa, işçi sınıfının, yoksul köylülüğün ve tüm emekçi kesimlerin örgütlenmesinin nasıl ihmal edildiğini hatırlayalım...

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üç ayda çok yol aldı dedik.

Evet, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bugün aynı zamanda yıpratılmış, unutturulmaya çalışılmış, pasifizmle özdeş gösterilmek için çaba harcanmış PARTİ kavramını, Parti'nin sosyalist mücadeledeki yerini, Partinin sosyalist kişinin hayatındaki önemini yeniden yerleştirmek için mücadele ediyor. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bugün aynı zamanda, «üç parti de olur, beş parti de olur» gibi Parti sorununu hafife alan; «bir çok grup var, bu gruplardan biri de Sosyalist Partidir» gibi Parti gerçeğini asla kavramamış ve işçi sınıfını mesele edinmeyen yanlış görüşlerle de mücadele ediyor.

Sosyalist İşçi Partisi, ünlü şanlı küçük burjuva aydınlarını yönetimde görmeyince burun büken ve işçilere güvenmeyen, işçi sınıfının en bilinçli kesimlerini küçümseyen ,Sosyalist Partiyi bir aydınlar kulübü sayan, küçük burjuva yanılgılarına karşı, artık sosyalizmin işçi sınıfına mal olduğunu ve 1974'ün sosyalist partisinde bu gerçeğin yansıması gerektiğini göstererek mücadele ediyor.

İşçi sınıfı Partinin yanındadır. İşçi sınıfının en bilinçli, en yiğit, en fedakgr kesimleri emekçi halkın en bilinçli temsilcileri, işçi sınıfıyla bütünleşmiş onun dünya görüşünü sonuna kadar, ama bir zihin sporu olarak değil inanarak, yaşayarak benimsemiş aydınlar partinin yanındadır. Sosyalizmin sol gevezelik olmadığını bilen, işçi sınıfı öncülüğüne inanan gençliğimiz partinin yanındadır. Ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, yıpratılmış Parti gerçeğini yerine oturtmak büyük harflerle yazılan PARTİ'yi gerçekleştirmek için verdiği mücadelede gün be gün yeni adımlar atmaktadır.

TSİP'den haberler... TSİP'den haberler... TSİP'den haberler... TSİP'den haberler... TSİP'den haberler...

TSIP Ankara'da faşizmi protesto toplantısı düzenledi

Ankara Kitle Bürosu

TSİP Ankara İl Örgütünün Şili'deki faşist darbenin birinci yılı dolayısıyla düzenlediği *FAŞİZMİ PROTESTO* toplantısı 11 Eylül günü Derya Sinamasında yapılmıştır. Oldukça kalabalık bir izleyici kitlesinin katıldığı toplantıda sık sık *«KAHROLSUN FAŞİZM»* sloganı ile kesilen konuşmalarda, konuşmacılar emperyalizmin, faşizmin ve şovenizmin niteliklerini ortaya koymuşlar ve demokratik güçleri «anti-faşist» cephe birliğine çağırmışlardır.

Çeşitli sendika ve ilerici örgütlerden gelen, başarı dileyen telgrafların da okunduğu toplantıda ilk konuşmayı yapan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, şu anda Türkiye'de faşizm bulunmadığını, ama faşizmin yok edilmediğini, her an hortlamaya çalışacağanı belirtmiş, ülkemizde faşizan güçlerin kimler olduğunu ve bunlara karşı hangi güçlerce mücadele verileceğini sayarak, faşizme karşı verilecek etkili bir mücadelenin demokratik cephe mücadelesi olduğunu vurgulamış ve şöyle devam etmiştir:

«Faşizm tekelci sermayenin en gerici, en kanlı diktasıdır. Burjuvazinin bile tümün değil onun içindeki çok dar bir zümrenin diktası olan faşizmin, ülkemizdeki müttefiki Anadolu'yu bir örümcekağı gibi saran tefeci-bezirgânlıktır. Faşizm emekçilerin dağınıklığından yararlanarak diktasını kurabilmekte 71-73 döneminde olduğu gibi baskıları son haddine vardırmaktadır.

Bu bir avuç tekelcinin baskı rejimi bütün emekçilerin ve demokratların düşmanıdır ve bütün emekçilerle demokratlar örgütlü bir şekilde bir araya geldikleri takdirde faşizmi yıkabileceklerdir. Bu ise zorunlu olarak demokratik cephe politikasını dayatmaktadır.

Demokratik cephe; başta işçi sınıfı olmak üzere bütün ezilen ve sömürülen kesimlerden oluşacaktır. İşçi sınıfının doğal müttefiki bulunan yoksul köylülük ile birlikte şehir küçük burjuvazisi, küçük ve orta köylülük ve hatta tekel dışı vahşi burjuvaziden oluşacaktır. Bu cephenin tabii öncüsü İşçi Sınıfı ve onun Partisidir. Faşizmin yenilmesi ancak bütün bu güçlerin birlikte mücadelesiyle mümkündür.

Ülkemizde demokratik cephe geleneği zayıf olsa bile böyle bir cephe mutlak kurulmalı, hem de sağlam ve çalışır bir şekilde kurulmalıdır. Bütün emekçi halk örgütlendirilmeli ve bir üst örgütlenmeye, Cephe Birliğine gidilmelidir.

Ancak bu demokratik cephe örgütleri cephe içerisindeki yerlerini ve fonksiyonlarını bilmelidirler. Emekçi yığın örgütlerinin yönetiminde bulunan sosyalistler ve ilericiler, bu örgütleri bir siyasi parti gibi görme hakkını kendilerinde bulmamalıdırlar.

Her ülkenin faşistleri kendilerini en üstün millet olarak göstermektedirler. Kitleleri uyutup ayakta kalabilmek için şovenizmi, ırkçılığı ise körüklemeleri ise halkların gerçek düşmanlarını görmemesini söylemek içindir.

Faşizm bugün yeryüzünün yarısına yakın bir bölümünde bir daha hortlamayacak şekilde tarihin çöplüğüne atılmıştır. Ülkemizde de yenileceğinden ve aynı çöplüğe atılacağından kimsenin kuşkusu olmasın.

TSİP Genel Başkanından sonra konuşan, Can Yücel, Şili ile ülkemizi karşılaştırmış, Şili'de darbeyi izleyen günlerde yapılan terörün bizdeki faşizmi utturduğunu belirterek şunları söylemiştir:

«Şili'deki terör çok korkunç olmuş, bir yılda otuzbin emekçi öldürülmüş, iki ayda yirmibin kişi hapishanelere, stadyumlara tıkılmış, işkenceye uğratılmıştır. Şili'de faşizmin bu kadar gaddar olması karşısındaki demokratik hareketin büyüklüğünden ileri gelmiştir. İlerici hareket o kadar yaygındı ki, sindirilebilmesi ancak bunca insanın öldürülmesi ile mümkündü.»

Daha sonra, Yücel, Şili'deki darbe günü Allende'nin yanındaki kırk arkadaşı ile birlikte Moneda sarayına saldıran faşistlere karşı nasıl kahramanca avaştıklarını anlatan Fidel... Casro'nun bir söylevini okumuş, sözlerini demokratik cephenin gerekliliğini belirterek bitirmiştir.

Çan Yücel'den sonra konuşan TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu faşizmin herşeyden önce işçi sınıfını hedef aldığını söyleyerek faşizmin genel nitelikleri üzerinde durmuş, faşizmin, emperyalizmin baskı yöntemlerinden biri olduğunu söylemiştir. Yalçın Yusufoğlu şöyle devam etmiştir:

«Çağımız emperyalizme ve faşizme karşı topyekûn mücadeleler çağıdır. Çağımız sosyalizmin, emperyalist sisteme karşı zaferden zafere ulaştığı, işçi sınıfının öncü mücadele verdiği bir çağdır. Çağımız ulusal kurtuluş savaşlarının, demokrasi, bağımsızlık mücadelnin sosyalizm yolunda güçlendiği, Metropollerdeki işçi sınıfı hareketlerinin emperyalizmi sarstığı, emperyalistler arası çelişkilerin derinleştiği bir çağdır.

Kısa topyekûn anti-emperyalist mücadelenin başını dünya işçi mücadele etmektedirler sınıf sınıfı çekmektedir. *Demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm* için emperyalizme karşı verilmekte olan mücadele aynı zamanda faşizme karşı verilmektedir. Faşizm finans-kapitalin en gerici, en kanlı diktasıdır. Bu diktanın birinci ve en sağlam ayağı *bankalardır.* Öteki iki ayak ise *kışla* ve *kilisedir*. Faşizm halkın milliyetçi duygularını sömürerek, *şovenizmi* kışkırtır. Politik nüfuzuna ve örgütlerine dayanarak *kültürel* ideolojik propagandayla, beyin yıkamalarla, zorla, baskı ve işkencelerle ayakta durmaya çalışır. Şili'de San Antonio limanında liman başkanı general kapıya şu ilânı asmış: *«Sabahları 7.30'dan geç işbaşı yapan liman işçileri kurşuna dizilecektir.»*

Bu bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de böyle olmuştur. Geçtiğimiz dönemde yasalar geriye doğru değiştirilmiş, daha da anti-demokratik hale getirilmişlerdir. İşçiler, devrimci gençler, aydınlar hapishanelere doldurulmuşlar, işkence odaları, kontr-gerillalar işletilmiş, idam sehpaları kurulmuş doğuda ki emekçi halka zulüm uygulanmıştır.

Faşizm çok yakın geçmişte yaşadığımız deneylerle de ispatlandığı gibi bir baskı ve terör rejimidir. Halk düşmandır. İlerici düşüncenin ve eylemin düşmanıdır. Dünyanın öncüsü *işçi sınıfının* ve onun biliminin düşmanıdır. Özgürlüğün düşmanıdır. Fazim halkın düşmanıdır. Halkların kardeşliğinin düşmanıdır.» Yusufoğlu, daha sonra, emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı verilen mücadelenin ancak işçi sınıfı öncülüğünde, ve örgütlü güçlerle başarıya ulaşabileceğini söylemiş, tüm ilerici güçleri örgütlü mücadeleye çağırmıştır.

Bundan sonra konuşan Kıbrıslı öğrenci Yalçın Veysi, emperyalizbin Kıbrıs'ta giriştiği kanlı müdahale üzerinde durmuş, emperyalizmin Kıbrıs'taki etkilerini «ETNİK MESELE»yi kullanarak başardığını belirterek şöyle demiştir:

«Emperyalizm Kıbrıs'ta başka ülkelerde olduğu kadar başarılı olamadı. Daha doğrusu bir bakıma başarılı oldu, bir bakıma olmadı. Olayların diyalektiği getirdi, faşizmin Kıbrıs'ta yerleşememesini dayattı. Kıbrıs için çok önemli olan *dış faktör,* olaylar kargaşası içinde zıtların birlikteliğinden doğan bir sonuçla faşizmin Kıbrıs'ta oturmasını engelliyecek şekilde işledi. Bu açıdan emperyalizm başarılı olamadı. Öte yandan darbe üzerine direnişe geçen binlerce ilericiyi en vahşi şekilde katlettiği, bağımsızlığın bir daha güç geri gelebilecek şekilde ortadan kaldırdığı için, bir bakıma başarılı oldu. Kıbrıs'ta olaylar 50 bine yakın insanın ölmesine ve 200 bin kişinin evlerini terketmesine yol açtı. Şimdi Kıbrıs'tan *«Nefret Adası», «Şeytan Adası»*, ya da *«Büyük Bir Göçmen Kampı»* diye sözedilmektedir.

En son konuşan TSİP, MYK üyesi Veli Gürcan izleyicileri çok etkilileyen bir konuşma yapmış, özetle söyle demiştir:

Çağımız emperyalizme karşı mücadele çağıdır. Çağımız faşizme karşı mücadele çağıdır.

Faşizm kan ve gözyaşı üzerine kurulur. Faşizm banka ve finans şirketleri üzerine kurulur. Faşizm, emperyalizmin çıkarlarını korumak için kurulur.

Emperyalizm korkulu rüyalar görmektedir. Emperyalizm korkulu rüyalar görmektedir çünkü Kamboçya'da, Laos'da, Filipinler'de darbeler yemektedir. Emperyalizm korkulu rüyalar görmektedir çünkü daha dünkü baş emperyalist metropolde, İngiltere'nin burnunun dibinde mezhep kavgası görünümünde sınıf kavgası verilmektedir. Emperyalizm korkusundan uyanık kalmayı tercih etmektedir.

Çağımızda emperyalizm, eğer bağımsızlık mücadelelerinin kanla boğmak istiyorsa, eğer işçileri, aydınları, yiğit gençleri zindanlara, mapus damlarına atıyorsa, devrimcilerimiz duvarlara türkü kazıyorsa, bu türküler hücrenin penceresinden çıkar fabrika bacalarına, üniversite bahçelerine, gecekondu semtlerinin en dar sokaklarına yayılır, destan olur.

Kardeşler, devrimci mücadelede en başta işçi sınıfının öncülüğüne inanmak lâzımdır. İşçi sınıfının gücüne inanmak lazımdır. 15-16 Haziranda özgürlük mavi tulumuyla İstanbul sokaklarında yürürken ve faşizm balyoz gibi işçilerin başına inerken «objektif şartlar, supjektif şartlar» tartışması yapanlar vardı. Bu tartışmayı yapan küçük burjuvazi öncü gücümüz değildir...

TSİP Seydişehir ilçesinin açılış toplantısına tümüne yakını işçi olan bir kalabalık katıldı

Konya Kitle Bürosu

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Seydişehir İlçenin açılış toplantısı, 8 Eylül Pazar günü yapıldı. Tonlantıya TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, Eğitim ve Propaganda sekreteri Oya Baydar, İstanbul İl Sekreteri ve Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Veli Gürcan ve Ankara İl Başkanı Ali Kar katıldılar.

Dört beş yıl öncesine kadar, beş bin nüfuslu bir küçük kasabayken aliminyum tesislerinin kurulmasından sonra nüfusu dışardan çalışmaya gelen işçilerle hızla artan ve bugün yirmi beş bini bulan Seydişehir'de halen devam eden montaj işlerinde ve tesislerde 7 bin işçi çalışmaktadır. İşçilerin çoğu, özellikle inşaatta çalışanlar, Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden, özellikle Doğu'dan gelen işçilerdir. Yine işçilerin önemli bir kısmını, genç ve kalifiye işçiler meydana getirmektedir.

Son yıllarda, Seydişehir'de işçi uyanışı önemli boyutlara ulaşmış, özellikle sendikal eylem gelişmiştir. Bölgede işçi sınıfının hızla bilinçlendiği ve haklarına sahip çıkma azminin güçlenmekte olduğu sendikaların ilerici yapısından ve gerek kasabadaki gerekse örgütler içindeki faşist eğilimlerin birkaç yıl önceki ağırlıklarını ve saldırganlıklarını kaybetmekte olmalarından anlaşılmaktadır. Nitekim geçmiş yıllarda, sosyalist örgütlenmenin büyük güçlüklerle karşılaştığı ve başarılamadığı Seydişehir'de, 14 Ekim seçimlerinde işçi oylarının büyük çoğunluğu CHP'ye akmıştır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ilk aşamada örgütlenmeyi planladığı ve gerçekleştirdiği işçi merkezlerinden biri de Seydişehir olmuştur.

TSİP Seydişehir ilçesinin açılışı ilçe merkezinde yapıldı. İşçilerin büyük ilgi gösterdiği toplantıyı, tümüne yakın çoğunluğu işçi olan büyük bir kalabalık izledi. Salona giremeyenlerin bir kısmı, konuşmaları kapı önünden dinledi. Bir gün önce, bir tiyatronun Seydişehir Kültür derneğinin çağrılışı olarak oynayacağı «Şili'de Av» oyununun ilanlarını siyah boyayla boyayan sağcı-faşist unsurlar, TSİP açılış toplantısını izleyen kararlı işçi kalabalığını görünce toplantının yapıldığı bölgeden çekildiler.

TSİP Seydişehir ilçesi açılış toplantısında, önce söz alan Ankara İl Başkanı Ali Kar, işçi haklarından ve işçi haklarını almak üzere kararlı mücadele gereğinden söz etti. Daha sonra konuşan Genel Sekreter Yalçın Yusufoğlu, Sosyalist İşçi Partisi, sendikal mücadelenin, ekonomik mücadelenin yetersizliği, siyasal mücadelenin zorunluluğu konuları üzerinde durdu ve siyasal mücadelenin yapılabilmesinin, yani işçi sınıfının öncülüğünde, tüm emekçi kitlelerin halkın demokratik iktidarını kurabilmelerinin şimdiki ön şartının Sosyalist İşçi Partisinde birleşmek olduğunu anlattı. Daha sonra söz alan Eğitim ve Propaganda sekreteri Oya Baydar, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, kuruluşunun ve işçi sınıfından gördüğü ilginin Türkiye işçi sınıfının artık yeni bir aşamaya geldiğinin ifadesi olduğunu söyleyerek söze başladı. Sosyalizmin bir aydınlar gevezeliği olmaktan işçi sınıfının kendi öz meselesi, öz davası olmaya doğru gittiğinin en önemli belirtilerinden birinin de Seydişehir ilçesinin açılışan gelen bunca inançlı ve yiğit işçi olduğunu söyledi. Konuşmasında Partinin önemine, Partili olmanın ne demek olduğuna, Partiye karşı çıkanların niyetlerine ve yanılgılarına değinen Baydar, TSİP'i CHP'den ayıran farkları anlattı ve işçi sınıfının ve tüm emekçilerin kurtuluşunun işçi sınıfının malı olan TSİP'e işçilerin gerçek anlamda sahip çıkmalarıyla, her türlü parti düşmanlığına karşı partide kenetlenmeleriyle mümkün olacağını söyledi.

Son konuşmayı yapan İstanbul İl Sekreteri Veli Gürcan'ın konuşması işçiler tarafından büyük bir coşkuyla dinlendi. Veli Gürcan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşunun, artık, hareketin tek merkezden yönetileceği anlamına geldiğini; artık dağınıklığın sona erdiğini, sona erdirilmek için mücadele edildiğini; bunca yıldır egemen sınıflar tarafından uyutulmak, istenen işçi sınıfı ve tüm emekçilerin uyanmasının, örgütlenmesinin artık engellenemeyeceğini söyledi. İşçi sınıfını bölmek, örgütlenmesini engellemek isteyenlerin varlığını anlattı ve işçileri işçi sınıfı davasını benimsemeyen, lâfla sosyalizm yapmak isteyenlere karşı uyardı. Daha sonra sorulara geçildi ve toplantıyı izleyenlerin, Parti, sosyalist hareket, Kıbrıs meselesi konularındaki çeşitli soruları cevaplandırıldı.

Mozambik'te Frelimo duruma hakim oldu

Portekiz'in beşyüz yıllık sömürgesi Mozambik'in bağımsızlığını kabul etmesi üzerine ayaklanan Mozambik'li beyazlar, dört günlük bir isyan bir cinayetler dizisinden sonra boyun eğdiler.

Mozambik'de on yıldır bağımsızlık savaşını başarıyla yürüten Frelimo hareketi liderleriyle Portekiz arasında Zambia'da imzalanan bir anlaşmayla ülkenin yönetimi Frelimo'nun çoğunlukta olduğu bir hükümete bırakılıyor ve 25 Temmuz 1975'de de resmen bağımsızlığını ilan etmesi kabul ediliyordu. Mozambik'in özellikle ticari hayatını ellerinde tutan beyazlar sömürü düzenlerinin sona ermekte olduğunu görünce Mozambik başkenti Laurenço Marques'de silahlanarak ayaklandılar. Şehrin bazı merkezlerini ve bir de radyo istasyonu ele geçirdiler, kadınları ve çocukları rehin tuttular. Portekiz cuntasının radikal başbakanı Santos Gonçal ve Portekiz ordusuna beyazların isyanını bastırmaları için izin verdi. Bu arada Mozambik'in güney komşusu ırkçı Güney Afrika'nın kiralık askerlerinin de isyancı beyazlara yardım edeceği söylendi. Ancak Frelimo lideri Samora Machel, «Emperyalizmin temsilcisi beyaz haydutlara karşı» Portekiz ordusunun harekete geçmesini önerdikten sonra Frelimo gerillaları ile Portekiz askerleri birleşerek beyazların isyanını bastırdılar. «Hür ve Beyaz Mozambik» devletini ilan etmeye kalkışan beyazların merkezi olan radyo istasyonu ele geçirildi. İsyancıların liderlerinin nerelerde olduğu henüz bilinmiyor. Sokaklardaki beyazlar da yavaş yavaş dağılmaya başladılar.

Faşist cunta Şili'de 30 bin kişiyi öldürdü

Salvador Allende'yi kanlı bir darbeyle devirip yerine geçen faşist generaller cuntasının başı Pinochet, ülkeyi daha çok uzun yıllar yönetmeye niyetleri olduğunu geçen hafta açıkladı. General Pinochet, iktidarı sivillere bırakmaya hiç istekli olmadıklarını belirtti ve, «Ancak yeni Şili'li kuşaklar yetiştikten sonra sivil idare düşünülebilir,» dedi.

Kanlı darbelerini gerçekleştirir gerçekleştirmez, bir yandan devletleştirilen bütün işletmeleri yine patronları Amerika'ya devreden, bir yandan da binlerce sosyalist ve yurtseveri kurşuna dizip, binlerce kişiyi cezaevlerine dolduran faşist cunta, halâ sıkıyönetim yasalarını uygulamak durumundadır. Pinochet bir yıldır süren İç savaş tedbirlerinin kaldırılacağını açıkladı ama gece sokağa çıkma yasakları, sıkıyönetim mahkemeleri hâlâ devam ediyor. Ve faşist cunta, bir yıldır devam ettirdiği cinayetler, işkenceler ve baskılara rağmen sosyalist hareketi yokedemediğini ve sosyalist hareketten korktuğunu itiraf ediyor.

Üstelik faşist Pinochet gülünç de düşüyor. Yaptığı basın toplantısında ortaya attığı şe teklif yabancı gazetecilerin gülüşmelerine yol açtı: «Biz elimizdeki bütün tutukluları serbest bırakmaya hazırız. Yeter ki, Küba ve Sovyetler Birliği de ellerindeki tutukluları bıraksın.»

Şili'de son durum

Şili'de Başkan Allende'yle birlikte otuz bin işçi ve yurtseveri öldüren, ölüm döşeğinde şair evi basan, kitap yakan kanlı faşist darbenin üzerinden bir yıl geçti. Şimdi Şili'de ekonomi ve sosyal hayat ne durumda?

Faşist cunta başa geçtikten hemen sonra, ekonomide rekabeti ve serbest teşebbüsü, dolayısıyla üretimi teşvik etme gerekçesiyle fiyatları uluslararası piyasa fiyatları düzeyine çıkarmak için bir dizi mâlî ve ekonomik tedbir aldı. Bunların başlıcaları, 1) Şili parasının değerinin düşürülmesi; 2) bazı temel gıda maddeleri dışında bütün ürün fiyatlarının serbest bırakılması; 3) kimi gıda maddelerinin fiyatlarının bütçeden desteklenmesine (sübvansiyonlara) son verilmesiydi. Cunta sahiden de bu tedbirler sayesinde fiyatların istendiği gibi «gerçek» ve «gerçekçi» bir düzeye ulaşmasını sağladı. Sağladı ama, bunun sonuçları ne oldu?

Cuntanın bu «başarı»sının bahası, herşeyden önce, işçilerle topraklan ellerinden almış eski sahiplerine geri verilen yoksul köylülerin ve şehirlerde yaşayan dar gelirli geniş halk yığınlarının satın alma gücünde 11 Eylül 1973'ten bu yana görülen korkunç gerileme oldu. Çünkü alınan bu tedbirlerle fiyatların «gerçek» düzeylerini bulması sağlanırken, bir yandan da ücretler donduruldu! Cunta başa geçer geçmez ilk yaptığı iş grevleri yasaklamak, İşçi Sendikaları Genel Birliğini kanun dışı ilân etmek, işçilere türlü sosyal ve ekonomik haklar tanıyan İş Kanununu yürürlükten kaldırmak ve her türlü sendikal faaliyeti askıya almak olmuştu. Ondan sonra bu yıl başında, sözde gelirleri fiyatlara uydurmak için ücretlere zam yapıldı: asgarî ücret ayda 18 bin escudo'ya çıkarıldı. Ve orda kaldı. Oysa yalnız bu yılın Ocak ve Mayıs ayları arasında fiyatlar yeniden yüzde 103,3 oranında arttı!

Cuntanın ücretleri arttırmasının ardında yatan maskaralığın ne olduğunu anlamak için Şili'de bir işçi ailesinin sadece ekmeğe ayda kaç para ödediğini görmek yeter. Allende silâh zoruyla devrildiği gün ekmeğin kilosu 11 escudo idi. Bugün, hükümet kontroluna rağmen, 240 escudo'dur. Beş kişilik Şili işçi ailesi günde iki kilo ekmek yer. Demek ki bir işçi ailesinin her ay sadece ekmeğe harcadığı para 15 bin escudo'ya yakındır!

Cunta başa geçtiğindenberi alınan ekonomik ve mâlî tedbirlerin başta işçi sınıfı olmak üzere tüm tüketici kitlelerin nasıl aleyhinde bir durum yarattığı, diğer ürünlerin Halk Birliği dönemi sonundaki fiyatlarıyla şimdiki fiyatları kıyaslandığında da ortaya çıkmaktadır:

Bir litre zeytinyağı Allende zamanında (10 Eylül 1973) 36 escudo idi; 31 Ocak 1974'de 460 escudo'ya çıktı; şimdi 1140 escudo. Sütün litresi o zaman 7 escudo idi 31 Ocak 1974'de 60 escudo oldu; şimdi 120. (Darbeden önce okullarda on yaşından küçük bütün çocuklara her gün yarım litre bedava süt verilirdi; bugün bu «boşuna ısraf»a son verilmiştir!) Şekerin kilosu Allende zamanında 25 escudo iken 31 Ocak 1974'de 280 escudo'ya fırlamış, şimdi 350 escudo olmuştur. Yol masrafı (tek bir yolculuk) Allende zamanında 4 escudo iken 31 Ocak 1974'de 30 escudo'ya çıkmıştır. Bir paket sigara Allende başta iken 45 escudo idi; 31 Ocak 1974'de 150 escudo oldu. Normal benzinin litresi 3 escudo idi; 31 Ocak 1974'de 95 escudo'ya çıktı: artış oranı yüzde 3170! Bir kilo pirinç 16 escudo'ya satılırken bugün 550'ye satılıyor: artış oranı yüzde 3437! sadece bu ürünlerde ortalama artış oranı yüzde 2000'dir. Ayrıca şehirlerde şeker, zeytinyağı, sigara ve sabun gibi malları bulmak bir meseledir.

Böylece, görüldüğü gibi, darbeden sonra sözümona ekonomiyi hâle yola koymak için alınan tedbirlerin bütün yükü yoksul halkın sırtına yıkılmıştır.

Alınan tedbirlerin doğurduğu bir başka önemli sonuç, küçük ve orta sanayide üretimin durması, her kesimdeki teşebbüslerin yıkıma sürüklenmeleri oldu. Devalüasyon nedeniyle dışardan ithal edilen sanayi ham maddelerinin ve ara malların fiyatları yüzde 520, makine ve teçhizat fiyatları ise yüzde 370 arttı. Bunu, tabii, içerde imal edilenlerin fiyatlarında da artış izledi. Sonuç, sanayi üretiminde % 10, maliyetlerin hızla artmasıydı. Bunun üstüne tüketicilerin satın alma gücünün hızla gerilemesi binince, özellikle tüketim malı üreten orta ve küçük teşebbüsler hapı yuttular.

Buna karşılık Halk Birliği iktidarından önce ekonominin çok büyük bir kesimine hâkim olan ve darbeden sonra mallarına ve teşebbüs serbestisine yeniden kavuşan çoğu yabancı kökenli büyük şirketlerin işleri tıkırında; ekonomi üzerinde hâkimiyetleri gittikçe artıyor. Hemen her alanda üretim yaptıklarından, küçük ve orta üretimde girdi fiyatları, bazı kalemlerde hâlâ süren hükümet kontrolüne rağmen, aslında onların tekelci kontrolü altında. Bu durumda, bir yandan girdikleri üzerinde tekelci fiyat baskısı, öbür yandan tüketicinin satın alma gücünün azalmasından ötürü talep hacminin daralması arasında sıkışan orta ve küçük mütevazı teşebbüsler için işlerini kapatmaktan başka çare kalmıyor. Nitekim birçok büyük merkezlerde yarı dayanıklı tüketim malı üreten orta ve küçük teşebbüslerde iflaslar birbirini kovalamaktadır. Haftalık çalışma süresi darbeden sonra kırk dört saatten kırk sekiz saate çıkarıldığı ve grev yasak olduğu halde, bakır istihracı dışında bütün sektörlerde üretim hızla düşmektedir.

Bunun en önemli sonucu ülkede işsizliğin alabildiğine artması oldu. Halk Birliği başa geçtikten sonra Şili'de işsizlik oranı yüzde 6'dan yüzde 3,8'e düşmüştü. Şimdi yüzde 15! Bunun bir nedeni siyasi: darbeden sonra sırf Halk Birliği taraftarı oldukları için 200 bin işçi ve memur işlerinden atıldı. Çalışan nüfus üzerinde bu tür baskılar hâlâ devam ediyor. Lâkin işsizliğin asıl nedeni muhakkak ki ekonomik: toprak reformu uygulanmasına son verilmesi ve büyük sermaye ve yatırım kesimleri dışında işlerin kesat gitmesi.

İşlerin kesat gitmesi, işsizlik ve pahalılık sadece işçi ve yoksul köylü yığınlarıyla dar gelirlileri küçük.orta teşebbüsleri değil, onları burjuvazinin ve orta sınıfların bütün kesimlerini etkiliyor. Tekelci büyük şirketlerin «serbest piyasa» ve «serbest teşebbüs koşullarında sağladıkları kazancın, toplumun diğer kesimlerinin uğradığı kayıptan doğduğu her geçen gün biraz daha açığa çıkıyor. O kadar ki, geçen yıl Allende yönetiminin devrilmesi için ellerinden geleni ardlarına koymayan küçük dükkâncılar ve esnaf örgütleri mensupları bile artık açıktan açığa homurdanır oldular. Bunlardan, fazla ileri gittikleri için soluğu hapiste alanlar bile var! Aynı zamanda mühendis, teknisyen, hekimlerden ve sair serbest meslek sahiplerinden yurt dışına göçen göçene.

Bu arada cunta yönetiminde Şili tam bir sosyal ve ahlâki çöküntü içinde. Dilencilik, karaborsa, fuhuş yine rağbette. Suçluluk oranı hızla artıyor. 1 Ocak 1973 ile 11 Eylül 1973 arasında, ülkede faşist anarşi ve kargaşanın kol gezdiği bir ortamda, 742 cinayet işlenmişti. Darbeden sonra bu yıl Mayıs ayına kadar işlenen cinayetlerin sayısı, sokağa çıkma yasaklarına ve sıkıyönetime rağmen, 500!

Bütün bunlar, darbeyi izleyen bir yılın, cuntabaşı Pinochet'nin kendi deyişle «ülke tarihinde yaşanan en acı yıl» olduğunu gösteriyor. Ve birşeyi daha gösteriyor: uluslararası kapitalist mihrakların uydusu ve işbirlikçisi yerli burjuvazi adına «vatan» kurtarmanın ülkeye ve ülke halkına neye malolduğunu!

Bu durumda Şili'nin siyasi geleceği, ve Şili'de devrimci mücadelenin önündeki imkânlar nelerdir?

Halk Birliği iktidarının devrilmesi için var güciiyle çalışan, bu uğurda cuntayla açıktan açığa işbirliği yapan ve Amerika'nın Santiago'daki Büyükelçisine, Allende silah zoruyla, alaşağı edilirse yönetimi devralmaya hazır olduğunu bildiren Hristiyan Demokrat Partinin sağ kanat önderi eski Başkan Eduardo Frei şimdi yeniden sahneye çıkmıştır. Sert dikta rejiminin ve yanlış ekonomik uygulamanın Şili'nin uluslararası itibarını sarstığı ve yabancı sermayeyi ürküttüğü gerekçesiyle rejime daha «serbest» bir görünüm verilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Yani ona kalırsa, «pis» iş cuntaya gördürüldükten, atı alan üsküdara ulaştıktan sonra şimdi «normal»e dönmenin zamanıdır. «Normal»den kasıt, tabii, emperyalist mihrakların kendileri için türlü yönlerden daha elverişli buldukları bir ortamdır. Nitekim bu hesabın ardında oldukları söylenenler arasında kimi siyasi, askerî çevreler ve bazı iktisat uzmanlarıyla, yabancı sermaye çevreleri de var.

Gerçi Frei gibi sulandırılmış «demokrat»ların nihai tercihlerde cuntacı faşistlerden pek bir farkları yoktur. Şimdiki açık Pinochet faşizminin yerini yarın örtülü Frei faşizmi de alsa birşey değişmeyecektir. Pinochet'ler gibi Frei'lerin de temsil ettikleri emperyalizme bağlı kapitalist çıkarlarla Şili halkının bütün kesimlerinin gerçek çıkarı arasındaki uzlaşmaz çelişki apaçık ortada ve kesindir. Bununla birlikte, objektif bir olgu olarak onların da baskısıyla rejimin belli bir serbestiye kavuşması hâlinde Şili'de devrimci mücadelenin hızı ve gücü artacak, kapsamı genişleyecektir.

Faşizmin pençesinden kurtulabilen devrimciler ve demokratlar daha bugünden mücadeleyi içerde ve dışarda tek merkezden sürdürmektedirler. Darbeden önce sol partiler arasında mevcut taktik görüş ayrılıkları 11 Eylülden önce ve sonra olup bitenlerden sonra hem Halk Birliğinin uğradığı akibetin objektif nedenlerinin daha iyi anlaşılması, hem de Şili'de devrimci mücadelenin somut koşullarının yeni bir aşamaya varmış olmasıyla büyük ölçüde giderilmiştir. Gündemdeki acil sorun, faşizmi defetme ve demokrasi ve bağımsızlık için emperyalizme karşı mücadelede kitlelerin bağrında sağlam mevziler kazanma zorunluluğu, kendini dayatmaktadır. Mücadelenin hedeflerinden biri devrimcilerin güçlerini bölmeden aralarında örgütlenmeleriyse, bir hedefi de kitleleri faşizme karşı geniş cephe anlayışıyla örgütlemek ve bilinçlendirmektir. Yaşanılan faşizm deneyinden ve onun somut ekonomik sonuçlarından kaynaklanan yeni devrimci potansiyel örgütlü bir güce dönüştürüldüğü oranda, faşizmin Frei tipi müştaklarına da ilerde korkulu düşler gördürecektir.

Bunun farkında olan cunta en azından beş yıl daha iş başında kalacağını, «Marksizm tehlikesi var oldukça güvenlik tedbirlerinin (yani faşist terörün) sürdürüleceği»ni söylemektedir. Oysa devrimci mücadele açısından esasta birşeyi değiştirmeyecek. Hattâ diktanın bugünkü biçimi ve sertliğiyle sürmesi ekonomiyi daha da atalete sürükleyip sınıf çelişkilerini büsbütün şiddetlendirecektir. O durumda da küçük burjuva politikacılar alternatif olarak kendilerini öne sürerek, işçi sınıfı öncülüğünde demokratik iktidara yolu kapamak ve kapalı tutmak için ne kadar çırpınırlarsa çırpınsınlar, pahalılıktan ve yoksulluktan bunaldıkça kafasını faşizme çarpan küçük burjuva kitlelerin işçi sınıfının örgütlü gücü ardında mücadeleye katılmaları önlenemiyecektir. Daha şimdiden, Hristiyan Demokrat Partinin 11 Eylül öncesinde Halk Birliğine karşı mütereddit bir tavır takınan sol kanadı cuntaya başkaldırmış, devrimci sol partilerin safında yerini almıştır.

Her iki halde de tüm Şili halkının çıkarlarını korumak ve Şili'yi emperyalizmin açık ya da gizli boyunduruğundan kurtarmak için dört yıl önce iktidara gelen ve ancak silah zoruyla bertaraf edilebilen Halk Birliği alternatifi, bu defa daha da geniş bir kapsamda ve daha ileri demokratik bir aşamayı temsil etmek üzere yeniden gündemdedir.

CHP Finans Kapitalin güdümüne bırakılmamalıdır

Baştarafı Birinci Sayfada

CHP'yi nasıl kullanmayı düşlediğini belirttik ve başta gelen isteği CHP-AP koalisyonu mümkün olmadığı takdirde böyle bir alternatifi niçin ve nasıl benimseyeceğini açıklamaya çalıştık ve meseleyi işçi sınıfının bilimi doğrultusunda somut şartların somut tahliliyle açıkladık. CHP gibi modern toplumun iki güdücü unsuru, işçi sınıfı veya burjuvazi dışında kalan toplumsal sınıf ve tabakalara dayanan bir partinin siyasi iktidarı temsil ettiğinde, er ya da geç bu iki modern güçten birine, hangisinin örgütlenme seviyesi daha yüksekse ona yöneleceği bilimsel doğrusundan hareket ederek analizimizi yaptık. Gene CHP'yi destekleyen küçük burjuvazinin kaypaklığını gözden uzak tutmadık.

Ne varki, bugünkü gidiş iyimser olmasa bile CHP'nin finans kapitale tam olarak teslim olacağı beklenilmemelidir. Şu anda işçi sınıfımızın örgütlenme seviyesi özellikle siyasi alanda birhayli düşüktür. Ama potansiyel, yılların getirdiği birikim birhayli yüksektir. Kuruluşu üç ayı yeni bulan TSİP'nin aldığı aşamalar çok umut vericidir ve işçi sınıfımızın siyasi örgütlenmesinin önümüzdeki dönemde gelişkin seviyeye ulaşacağının müjdeleridir. Ve işçi sınıfımızın siyasi örgütlülük seviyesi geliştikçe, tüm emekçi halkımızın sömürü ve baskıya karşı vermekte olduğu mücadele daha büyük boyutlara ulaşacak, bu toplumsal oluşun içinde CHP'de temsil edilen, tekelciliğe karşı kitlelerle, finans kapital arasındaki çelişki iyiden iyiye derinleşip su yüzüne çıkacak, CHP içinde tekelci sermayeyi savunanlarla, kitlelerin özlemlerini dile getirenler arasındaki mücadele şiddetlenecektir. Bu durumda, ya CHP, içindeki finans kapital yanlılarını tasfiye ederek veya tesirsiz kılarak adım adım SERMAYE*'den uzaklaşıp* EMEK*'e yaklaşacak, ya da bir bölünmeye maruz kalacaktır. Ama herhalde, işçi sınıfı ve yoksul köylü dışındaki halk sınıf ve tabakalarını temsil eden bir siyasi kuruluş, bu ister CHP olsun, ister olmasın, işçi sınıfımızın örgütlenme düzeyi ve mücadelesi geliştikçe «sol»a yönelecek ve gün be gün çıkarlarının «işçi sınıfının çıkarlarıyla birlikte» olduğunun bilincine vararak işçi sınıfının siyasi örgütünün yanında saf tutacaktır.*

CHP'nin bugünkü taban kadrosu, büyük çoğunluğuyla tekelci sermayeye karşıdır. Ancak ekonomik darboğazlar ve şovenizmin sis perdesi, CHP'nin tekelci sermayeye bugünkü yönelimini önlemeyi mümkün kılmamaktadır. Ama önümüzdeki günler ve getirecekleri, CHP'nin özellikle taban kadrolarının kısa zamanda uyanıp meseleyi kavrıyacağını gösterecektir.

Finans kapital CHP'yi iktidar alternatifi olarak düşünürken bu noktayı yani CHP'nin «tekinsiz» olduğunu da hesaba katlamaktadır. İşçi sınıfı ne kadar örgütlü olursa CHP'nin o ölçüde de «sol»a yalpalayacağını bildiğinden, önümüzdeki günlerde işçi sınıfı ve sosyalistleri üzerinde baskı yapılması talepleri, provokasyon tertipleri gibi bilinen usullerine başvurması beklenilmelidir.

Özellikle ekonomik bunalımda, işçi sınıfının mücadelesinin güçlenmesi, yoğun anti-demokratik baskılar ve faşist saldırılar altındaki gençliğin patlama istidası göstermesi üzerine, önümüzdeki aylarda birbiri peşisıra gelebilecek kitle hareketlerine karşı finans kapital CHP'den «sert» politika isteyecektir. Bu durumda «ilerici» küçük burjuvazinin, işçi sınıfının ve devrimci gençliğin haklı ekonomik ve demokratik taleplerine karşı kullanılması ihtimalleri vardır. Olaylar böyle geliştiğinde CHP'nin sertleşmesi beklenmelidir. Ama bu sertleşme, zamanla CHP içindeki tabanın muhalefetinin güçlenmesini de birlikte getireceği gibi, başlangıçta CHP'ni «solcu» ve «halktan yana» olduğu gerekçesiyle destekleyen küçük burjuva ilericilerinin, meseleyi kavrayıp finans kapitale ve onun güdümündeki CHP'ye cephe almalarını sağlayacaktır.

Bu durumda, önümüzdeki dönemde işçi sınıfı sosyalistlerinin başlıca görevi: Siyasi örgütlenmeyi TSİP çatısı altında tek bir örgütte sağlamlaştırmaya çalışmak, bütün emekçi halkın ve ilerici güçlerin mücadelesini birleştirip merkezileştirmek ve CHP'yi tekelci sermayenin tertiplerine karşı devamlı ikaz ederek CHP içindeki sol muhalefetin *güçlenmesini sağlamak, CHP'yi finans kapitalin vesayetinden kurtarıp demokrasi cephesine kazanmak olmalıdır.*

Ankara İTİA'da faşist komando baskısı

Üniversite ve yüksek okullar yeni bir ders yılına başlamak üzere... Ve yüksek öğrenim gençliğimizde büyük sorunları var... Bu sorunların başında, Nihat Erim'in balyoz harekatıyla başlayan faşizmin izlerinin okullarda alabildiğince yoğun olarak sürmesi geliyor.

Bazı üniversite, yüksek okul ve yurtlarda faşist ülkücü komandolar sultalarını sürdürüyorlar... Üniversite ve yüksekokul yönetimlerinin anti-demokratik baskı ve uygulamaları, despotizme varan astığı, astık kestiği kestik davranışları sürüp gidiyor...

Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde sınavlar 17 Eylülde başlayacaktır. Okul faşistlerin kışlası durumuna getirilmiştir. Duvarlar *«Komünistler giremez»*, *«Milliyetçi Türkiye»* *«Bozkurtlar geliyor»* yazılarıyla doludur.

Okulun bodrum katı, çoğu okul öğrencisi *olmayan* faşistlerin barındığı bir yatakhane olmuştur. Faşistler, kantin ve yemekhaneden de *bedava* yararlanmaktadırlar.

Öğrencilere zorla *Kurt* rozeti taktırılmakta ve gene zorla *Bozkurt* Dergisi aldırılmaktadır

Öğretim üyelerinden Naci Kınacıoğlu, Kemal Dal ve Hamza Eyüpoğlu adlı profesörleri, Eyüp İspir adlı asistan, faşistlerinin koyurucusu, baskıların baş destekleyicisi, hatta uygulayıcısı durumundadırlar.

Yeni Ortam, Cumhuriyet ve hatta Milliyet gibi gazetelerin okula getirilmesi adeta yasaklanmıştır. Özellikle Yeni Ortam başta olmak üzere bu gazetelerle okula geldikleri görülenler dövülmektedir.

Bu durumda, sosyalistlerin, devrimcilerin, yurtseverlerin bütünleme sınavlarına girmeleri adeta olanaksız bir hale gelmiştir. Son haklarını kullanacak devrimci öğrenciler bile faşist terör yüzünden bu haklarından yoksun bırakılmaktadırlar. Ayrıca, af kanunundan yararlanarak son iki haklarını kullanma durumunda olan devrimciler de okula sokulmamakta, bu hakları sistemli olarak engellenmektedir.

Bu durumu, somut olaylarla anlatan ve İçişleri Bakanlığı'na yapılan bütün müracaatlar sonuçsuz kalmıştır. (AKADEMİLİ ÖĞRENCİLER)

Öğrencilerin İçişleri Bakanlığı'na başvurmaları da sonuçsuz kalması üzerine Türkiye Sosyalit İşçi Partisi Ankara İl örgütü olayı yerinde inceleyerek bir rapor düzenlemiş ve Genel Merkez'e iletmiştir. Parti yöneticileri durumu yetkili makamlara, Parti olmak aksettirmişlerdir.

FORD NİKSON'U NEDEN AFFETTİ?

ABD'nin yeni Başkan'ı Ford'un, kişisel yetkisini kullanarak Nixon'u affetmesinin yankıları devam ediyor. Ford'un gerekçesi, Nixon'un sağlığının bu tatsız olaylar yüzünden tehlikeli bir duruma girmesi... Hatırlanacağı gibi Nixon olayı, tüm Batı dünyasında, bu arada Türkiye basınında Amerikada demokrasinin zaferi olarak gösterilmek, demokrasinin sahte kalesi Amerika'da, anti-demokratik tutumların bir başkanı bile yerinden edebileceği ve suçlu sandalyesine oturtabileceği görüntüsü yaratılmak istenmişti. Oysa mesele, Amerikan finans oligarşisinin, bir kısım silah tröstlerinin Başkanlık yetkilerini fazla kullanmaya başlayarak bazı sermaye gruplarının çıkarlarını zedeleyen Nixon'un yerine daha mutemet bir adamlarını getirmek istemeleriydi. Gerçekten de Nixon değiştirilince yerine getirilen Ford ve ona yardımcı olarak verilen Rockefeller en sağ basınımıza bile «Beyaz Saray'a dolar yerleşti» başlıkları attıracak kadar açık şekilde sermayenin sadık adamları veya ta kendisiydiler.

Nixon'un bunca uzun süren ve dünyayı çalkalayan bir maceradan sonra Başkan Ford tarafından affedilmesi, olup bitenlerin demokrasinin kurtarılması falan değil düpedüz bir «at değiştirme» olduğunu gösterdi ve sermayenin kendi adamlarını harcasa da, bir yerden sonra duracağını anlattı. Amerika'da Nixon'un istifasıyla kurtulan demokrasi değil, ufak tefek kuşkular beslemeye başlamış olan finans-kapitalin çıkarları oldu.

HAİLE SELASİYE ve HALK
Bir müstebit'in sonu ve suçunun belgesi

Etiopya'da anti-feodal darbe başarıya ulaştı

Yüzlerce yıl feodal sınıfın egemenliği altında inim inim inleyen, Habeşistan'da altı aydır isyanını sürdüren ordu sonunda Aslanlar Aslanı imparator Haile Selasiye'yi alaşağı ederek demokratik bir devrimin temelini attı. Selasiye'nin devrilmesi ile Habeşistan hükümet rejiminde fazla değişiklik olmadı, çünkü Selasiye'nin yerine oğlunun tahta çıkarılacağı ve darbeyi yapan «Askeri koordinasyon komitesinin» bütün anlaşmalara sadık kalacağı anlaşılıyor.

Ancak Habeşistan'ı şimdiye kadar paylaşmış durumda olan imparator ailesi, toprak ağaları ve kilisenin sonu geldi sayılabilir.

Özellikle Amerikalılar ve İtalyanlar tarafından eğitilen Habeşistan'ın oldukça modern ordusu daha geçen şubat ayında Asmara'yı kuşatarak isyana başlamıştı. Enflasyon başdöndürücü hızla artıran, *«aman şerefimiz mahvolur»* diye halkın açlıktan öldüğü kimseye duyurulmuyor, zamanlar üstüste biriniyordu. Ülkede siyasi partiler yasaktı. Toplumun çeşitli katları seslerini duyurabilmek olanağından yoksundu. Bütün bunların karşılığında Haile Selasiye ve ailesi kendilerini adeta bir ipek böceği kozası içine sokmuşlar, zenginliklerine zenginlik katmak için ellerinden geleni yaparlarken, din sömürüsünün en derinine dalarak kilisenin kanadına da sığınmışlardı. Kilise Habeşistan'da egemen güçlerin ortaklarından biriydi. Düzeninin devamını sağlayan en sağlam direklerden biri haline gelmesini toprak sömürüsünü din kisvesi altında rahat rahat sürdürmesini bilmişti.

Ancak ordu ayaklanmasının başlangıcında «zamanların indirilmesi» şeklinde ortaya atılan istekler yavaş yavaş büyümeye başlamıştı. Ayaklanmanın liderleri, İmparatorun halkın gözünde hala «ilah» olduğunu bildikleri için dikkatli davranıyor, her davranışta mümkün olduğu kadar geniş halk yığınlarının ve özellikle küçük burjuva kesimin onayını almaya çalışıyorlardı. En çok karşı çıkacağı sanılan köylü kesimin ise açlıktan sapır sapır döküldüğü için olanlara itiraz etmeye bile mecali kalmamıştı. Sonunda en büyük darbeyi indirerek imparatorun bütün mallarına el koydu. Bu malların tutarı çok büyük miktarlara varıyordu. Ülkedeki şirketlerin bütün hisseleri, Selasiye'nin dış ülkelerdeki *«vermem de vermem»* diye tutturduğu altınlar, saraylar vs. vs. Askerlerin siyasal partileri serbest bırakacakları, yeni bir anayasa düzenleyecekleri bildiriliyor. Sendikalaşma özgürlüğünün tanınması, eğitimin düzene konması üzerindeki çalışmalar, üniversite özerkliği de, Habeşistan'ın 83 yaşındaki imparatorunun saraydan alınıp tutuklanmasıyla noktalanan demokratik devrimin getirdikleri.

KİTLE'nin önemli açıklaması

KİTLE Gazetesi, her geçen gün Türkiye'de daha çok yaygınlaşmaktadır. Uzun süreden beridir KİTLE Gazetesinin hacmini arttırmak dileğindeydik. Özellikle gazetemizin desteklediği siyasi Parti olan TSİP'in kurulmasından sonra KİTLE'nin hem okuyucu sayısı arttı hem de KİTLE'nin dört sayfa olarak yetersiz kaldığı konusundaki eleştiriler fazlalaştı.

KİTLE'yi rotatifle basmak için başvurduğumuz matbaalardan bugüne dek olumlu bir cevap alamadık. 6 Sayfanın düz baskı makinesiyle basılması ise gerçekten çok fazla zaman alacaktı. Buna rağmen, şartların zorlamasıyla, hâlâ rotatif imkânı bulamadığımız halde, 6 sayfaya geçtik.

KİTLE'nin hacminin yüzde 50 oranında artmasıyla, maliyetinin de aynı ölçüde artacağı doğaldır. Bu yüzden KİTLE'nin fiyatını 200 kuruşa çıkarmak zorunluluk oldu. Bu miktarı ödeyemeyecek arkadaşlarımız da olabilir. Bu arkadaşlar için eskisi gibi kalan abone şartları, kolaylaştırıcı bir faktördür.

kitle *haftalık gazete*

Maden İş'te devrimciler tutucu gidişe «dur» dedi

Yıllardır Maden - İş'deki devrimci dinamizmi boğmak isteyen ve işçi sınıfımızın bu önemli sendikasını «pasifize» ederek, işverene yem etmeğe çalışan, 14 Ekim seçimleri öncesinde ve sonrasında Maden - İş'i ve DİSK'i sosyal Demokrat CHP'nin kuyruğuna bağlayarak, işçi sınıf hareketini sosyalizmden koparmak isteyen yönetici kliğin saltanatının uzun sürmeyeceğini defalarca belirtmiştik.

Karşı - Devrimciler Ayıklanıyor

Bu yönetici kliğin en gerici unsuru, Maden - İş'in tepesindeki sivri karşı-devrimci siması Hilmi Güner, Cavit Şarman ve Ruhi Yümlü yönetimden tasfiye edilmişlerdir. 18 ci genel kuruldanberi Maden İş'in tepesine tünemiş bu karşı devrimci unsurlar, 21 ci kongrenin yapıldığı geçen haftaya kadar Maden-İş'i geriye doğru çekerek, karşı devrime teslim etmek için ellerinden geleni yapmışlardır.

Gene aynı yönetici kliğin etkisiyle oluşan tutucu yönetim, Maden - İş'in ve lime lime dağılıp çözülmesine ve güçsüzleşmesine ramak kalan davranışlar içine girmişlerdi.

Siyasi Mücadeleyi İnkâr Sonlarını Çabuklaştırdı

Yıllar yılı tünedikleri yerde saltanat süreceklerini sananlar, işçi sınıfının çığ gibi gelişen ekonomik hareketinin ve hızla niteliğe ulaşan, örgütlenip merkezileşen SİYASİ MÜCADELESİNİN gücüne inanmayanlar, tarihin tekerini tersine döndüreceklerini sananlar, ne yaman yanıldıklarını şimdi daha iyi anlamışlardır sanırız.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kurulduğu zaman, bu partiyle veya kurulacak herhangi bir sosyalist partiyle ilişkileri olmadığını ve olmayacağını söyleyerek, kendi tutucu tekkelerinden işçi sınıfı üzerine ipotek koymağa çalışanlar, işçi sınıfını tıpkı Türk-İş gibi politika dışında ve sosyalizmden uzak tutmağa uğraşanlar, politik hareketin önüne geçemeyeceklerini sosyalist mücadeleye engel olamayacaklarını şimdi daha iyi görmüşlerdir.

İşçi kitlelerini sosyalizme karşı teşvik etmek ancak ve ancak kapitalist sınıfın ve ortaklarının işine yarar. Maden-İş yönetici kliği bunu yapmağa çalışmıştır..

Catırdayan Saltanat

Gene Maden-İş yönetici ekibi, tabandan yükselen devrimci muhalefeti bertaraf etmek için anti - demokratik tüzük maddelerini işletmiş, nice kulisler ve dolaplar çevirerek, ilelebet hükümran kalacağını sanmıştır.

Bütün bunların sökmeyeceğini anlayan yönetici ekip, 5 kişilik yürütme kurulunu acele bir değişiklikle 7 kişiye çıkararak varlığını korumak, eğer o olmazsa kendilerine bağlı tutucu unsurların yürütme kurulunda çoğunluğunu sağlamak yoluna gitti...

Maden-İş yöneticileri bu emellerinde bir ölçüde başarı kazanmış sayılırlar. Ama taban en gerici unsurları tasfiye etmesini bilmiştir. Yıllardır yıkılmaz sanılan İmparator, ya da büyük Reis, kelle vermek zorunda kalmıştır.. Israrla Hilmi üner'i, Cavit Şarman'i ve Ruhi Yümlü'yü aday göstermesine rağmen, bu isimler her defasında taban tarafından reddedilmiştir.

Taban Üç Karşı - Devrimciyi Silkip Attı

Gene taban, yönetici kliğin son yıllardaki günahlarını paylaşmayan, yönetici klikten bir ölçüde tecrit olmuş bir durumda faaliyet sürdüren Şinasi Kaya'yı tasfiye etmeğe gitmeyerek, yönetimdeki üç karşı-devrimci unsuru silip atmıştır. Delegelerin uyuduğunu sananlar, günahların unutulacağını, ya da farkedelimeyeceğini hayal edenler şapa oturup kalmışlardır.

Bu gelişim, aynı zamanda, Kemal Türkler'i da hayli şaşırtmıştır. Eğer Türkler tekrar seçildiyse, Hilmi Günerlerin, Cavit Şarmanların günahlarını paylaşmadığı için değil, karşısında güçlü bir lider olmadığı için seçilmiştir. Yıllardır Maden - İş ve DİSK genel başkanı olarak edinmiş olduğu prestijin yüzü suyu hürmetine mevkiini korumuştur. Ama bizzat Kemal Türkler, kongrede kendisinin de nasıl sertçe ve şiddetle eleştirildiğini görmüştür. Eskiden iki dudağının arasından çıkan her lâfı imparator kelâmı sayılan Kemal Türkler, nice önerisinin kongrede reddedildiğini hayretler içinde görmüştür.

Maden - İş'i CHP'nin kuyruğuna bağlayıp, burjuvaziye peşkeş çekme oyunları tutmamıştır ve tutmayacaktır.

Muhalefetten Bir Lider

Ve 6 cı bölge temsilcisi *Mehmet Ertürk*'ün devrimci muhalefeti temsilen genel sekreterliğe seçilmesini kimse önleyememiştir. Ama ne yazık ki, yürütme kurulu adaylarını sadece genel başkan gösterdiğinden, Kemal Türkler, tabanın diğer temsilcilerinden Erdemir temsilcisi ÖZER ER'i 15 tur boyunca ısrarla ve inatla aday göstermemiş, ve seçilmesi garanti olan Özer arkadaşın yürütme kuruluna girmesini önlemiştir. Oysa kongrenin ikinci gününde Özer Er, delege olmadığı halde, delegelerin büyük çoğunluğu tarafından konuşmaya davet edilmişti. Sevilen ve tutulan bir kişi olan Özer arkadaşı konuşturmamak için divan başkanı oturuma ara vermiş, öğleden sonraki oturumu açar açmaz, Özer Er'in henüz salona gelmemesinden faydalanıp, söz hakkının geçtiğini söyleyerek, gündemin diğer maddesine atlamıştır. Böylece Özer Er'in konuşması bir ayak oyunuyla, gengster metotlarla engellenmiştir. Bu olay Özer Er'i tabanın tutmasına rağmen yönetici kliğin ısrarla reddetmesinin canlı bi rkanıtıdır.

Karşı - devrimci unsurların temizlenmesiyle, bugün Maden - İş'in başında daha ileri bir yönetim vardır. Gerçi yeni yöneticiler arasına da bazı tutucu unsurlar seçilmişse de, Maden-İş'in geçirdiği bu yenileşme hareketi asla küçümsenmemelidir.

Özellikle Mehmet Ertürk gibi sevilen ve çalışkanlığıyla, dürüstlüğüyle tanınmış, bir arkadaşın genel sekreterliğe gelmesi, gene eski kliğin en günahsız unsuru Şinasi Kaya'nın orada kalması Hilmi Güner ve hempaları tarafından harcanamamış olması, tam tersine, Moden-İş'i sarı sendika çetesi haline dönüştürmek isteyen Hilmi Güner'in gümbür gümbür devrilip gitmesi ,tüm anti - demokratik tüzük maddelerine, ayak oyunlarına ve bitmez tükenmez kulislere rağmen ileri bir adımdır, olumlu bir gelişimdir.

Ön Şart : CHP'ye Paydos; Sosyalizme Doğru İleri!...

Umarız ki yönetime seçilen diğer yeni yöneticiler ve Kemal Türkler, DİSK'i CHP'lileştirme hayallerinden vazgeçerler. İşçi sınıfının siyasi mücadelesine karşı çıkmaz, tabana ters düşmezler... Eğer bu gerekler yerine getirilmediği takdirde *kim olursa olsun*, işçi sınıfının politik hareketinin gücüyle ve onunla bütünleşen ekonomik mücadelenin ivmesiyle, *uzun olmayan* bir süre içinde devrilip gidecektir.

Diğer Karşı - Devrimciler ve Bir Örnek

Kongrenin ilginç yanlarından biri de, Maden - İş içindeki köle ruhlu ve karşı - devrimci unsurların bir kısmının daha takkelerinin düşmesi oldu. Örneğin, 1. ci Bölge temsilcisi Ergun Erdem, Mehmet Ertürk'ün genel sekreter adaylığına itiraz ederek, «eğer o seçilirse ben bana bağlı olan 1 ci bölgeyi Maden - İş'den kopartırım» tehdidini savurdu. Ertürk ise, adaylığını geri almadı, fakat bir konuşma yaparak, Maden - İş'in parçalanmaması adına, delege arkadaşlarının kendisine oy vermemelerini, rica etti. «Ama delegeler gene Ertürk'ü seçtiler... Karşı devrimci Ergun Erdem ise avenesini toplayıp gitti... Tıpkı burjuva sözcülerinin vatan - millet - sakarya nutukları gibi, sık sık maden iş övgüleri ve türküleri çağıranların, karşı-devrimci tıynetleri, «1 ci bölgeyı maden İş'ten kopartıp götürürüm» tehdit ve şantajlarıyla ortaya çıkarken, böylece birtakım provakatörlerin daha kimlikleri anlaşılmış oluyordu. İşçi sınıfı sosyalizmi bu gibi provokatörlerin kısa zamanda temizlenmesi için vargücüyle mücadele edecektir. Politik mücadele böyle hainleri kulağından tutup, sendikal mücadele dışına atacaktır.

Gene Maden - İş delegeleri, yönetici klik tarafından sendikadan geçici olarak ihraç edilen 2 demir dökümlünün ihraç kararını bozarak, yöneticilere iyi bir cevap verdi. Bu iki arkadaş, tüm fedakârlıklarıyla, Memir Döküm'de maden İş'i örgütleyen öncüler arasındaydı. Zamanla yönetim'in haksız kararlarına karşı çıktıkları için haklarında ihraç kararları alınmıştı...

Sendika mı, Kapitalist Şirket mi?

Delegeler, sendikada politik ve bilimsel eğitimin yapılmadığından uzun uzun şikâyet ettiler. Başlıca suçladıkları kişi Hilmi Güner'di... İşçi sınıfının bilimini işçilerden esirgemek için çaba sarfetmesi, Güner'in devrilme nedenleri arasındaydı...

Ayrıca konuşan muhalefet işçileri, MİTES (Maden İş Tesisleri) için ayrılan ve lükse harcanan fonları israf olarak niteleyip eleştirmişlerdir. Öte yandan Maden - İş'in yatırım yapmasını da şiddetle kınayarak, «biz sendikayız, kapitalist şirket değiliz» demişlerdir.

Yürütme Kuruluna seçilenler: K. Türkler, M. Ertürk, Ş. Kaya, Hakkı Öztürk, Hüseyin Ekinci, Bahtiyar Özkul, Mehmet Karaca...

Özetle, 21 ci genel kurul, KİTLE'nin geçen hafta yaptığı tahlillere ve tahminlere uygun bir sonuçla bitmiş, ve yönetime yeni bazı unsurlar girmiş, karşı - devrimciler temizlenmiştir. *Bu yenileşme hareketi, ileride devrimci bir yönetimin habercisidir.* İşçi sınıf sosyalizminin yani işçi sınıfının devrimci politik çizgisinin siyasi - ekonomik - ideolojik mücadele birliğini gecikmeden gerçekleştireceğinin bir ön kanıtıdır.

Maden İş'in Genel Yönetim Kurulu ise şöyle oluşmuştur:

Faik Kalkavan, Celâl Ceylân, Tuncer Özel, Dündar Durgun, Neşat Demircan, Yakup Erdem, Mehmet Mıhlacı, Taylan Akgün, Celâl Alçınkaya, Turgut Alağaç.

Genel Denetim Kurulu:

İlyas Demircan, Yaşar Su, Yaşar Soykal, Ziya Şenel, Aydın Küçükdönmez.

Genel Onur Kurulu:

Salih Çakır, Hüseyin Polat, Mahmut Altıncevahir, Cengiz Turhan, Selim Mahmutoğlu, Mehmet Uçaner, Kadir Damlacı Fehmi Altın, Mustafa Demirci.

«Cehennem kurucuları» İşçilerimize saldırıyor

Birkaç aydır Almanya'da, özellikle Bavyera bölgesinde yeni bir örgüt faaliyet gösteriyor. Bünyesinde yalnızca Almanları barındıran bu örgütün adı: «Cehennem Kurucuları»

Kendilerine, böylesine dehşetli bir ismi yakıştıranların politik eğilimlerini anlamak güç olmasa gerek. Esasen kendileri de bunu saklamıyor. Faşizmi savunuyor «Cehennem Kurucuları». Niyetleri Almanya'da yeniden cehennem ateşini yakıp Nazizmi canlandırmak.

Şu sıralardaki eylemlerinin başında yabancı işçilere saldırmak geliyor. «Soylu Alman ırkının» hasletlerini bozduğunu haykırarak barbarca ya da «Nazice» saldırıyorlar yabancı işçilerin üstüne.

Geçenlerde de Münih'te 24 yaşında, 5 aylık hamile bir kadın işçimize saldırdılar. Fatma GÜL FİDAN adlı emekçi kardeşimizi sokak ortasında tekme ve zincirlerle dövdüler. Fatma bacı kanrevan içinde ve koma halinde kaldırıldı hastahaneye. 5 aydır karnında taşıdığı bebesi ise artık ondan ayrıldı, yaşamıyor.

Alman finanskapitalinin açık tahakkümü yetmezmiş gibi, bir de onun en kanlı diktasının özlemini taşıyanların saldırganlığı musallat oldu işçilerimizin başına. İşçilerimizi o azgın sermayenin dişlerine, «eti senin, dövizi benim» diye teslim edenler utansın.

Orası öyle de, bizim asıl dokunmak istediğimiz konu şu: Bilinir? Türkiye'de de bu nazi ideolojisi(!) nin pek ateşli militanları vardır. O «SS bozması üç hilal hastaları» ne Türklere, ne de Nazizme töz kondurmamakta yarışırlar birbirleriyle.

Şimdi ortada bir kadın var: 5 aylık bebesi ölmüş, kendisi kanrevan içinde. Bizden o kadın, «bizim kadınlarımız»dan. Ve bizdendi o çocuk, bizim çocuklarımızdan. Ve katiller sizin «ülküdaş»larınızdan ey ergenekon aslancıkları...

Deyin bakalım şimdi, kimden yanasınız?

Anadolu Gıda Sanayiinde İşçi kıyımı

ANADOLU GIDA SANAYİ A. Ş. Ankaradaki *Ülker Büsküvi fabrikasında* 39 işçi sendikal faaliyetlerde bulunduklarından ötürü işten atılmışlardır. Sarı sendika (Tek Gıda - İş) ve işverenin işbirliğiyle işçilere çeşitli baskı ve hakaretler yapılmıştır.

KİTLE muhabirinin, iş yerinde aldığı bilgiye göre; 29 Ağustos 1974 sabahı işçiler fabrikanın kapısına gelince, sarı sendikacılar ve işverenin kapıda beklediğini görmüşlerdir.

İşveren ve sendikacılar özellikle kadın işçilere büyük hakaretlerde bulunmuşlar ve «sen», «sen», «sen...», diyerek 39 işçiye fabrikaya girmemelerini, işlerine son verildiğini söylemişlerdir. İşçilerin neden işten atıldıklarını sormaları üzerine, işveren jandarma çağırarak işçilere çıkışlarını zorla imzalatmaya çalışmış ve işçileri fabrikadan uzaklaştırmıştır.

Daha sonra geri kalan kadın işçilerle gizli bir toplantı yapan işveren, işçileri tehdit etmiş ve sendikal faaliyette bulunmamalarını, aksı takdirde işçi atmaya devam edeceğini söylemiştir. Kıbrıs olaylarının işveren sınıfına yaramasına rağmen, işverenin işçi atmasına gerekçe olarak, «Kıbrıs olayları nedeniyle mallarını satamadığını depolarının dolu olduğunu söylemesini», yalan olarak niteleyen işçiler, bu sözleri nefretle karşılamışlardır.

İşçiler daha sonra böyle giderse; patronun işçi atmaya devam edeceğini, TEK-GIDA İŞ'in de yine olup bitene göz yumacağını söyleyerek, kurtuluşları için işverene ve sarı sendikaya karşı müadelelerini sürdüreceklerini, sarı sendika - işveren ittifakının mutlaka kırılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Bir işçi "Çumitaş" olaylarını anlatıyor

Tarsus'lu bir montaj işçisi kardeşimiz, gazetemize gönderdiği bir mektupta, Çümitaş'ta meydana gelen olayları anlatmaktadır.

«İşyerinde Montaj ustabaşısı olan İbrahim Özdemir işçileri 10 gün ücretsiz izin kullanırsanız iş aktinizi feshederiz diye korkutmaya çalışmaktadır.

Oysa işçiler hepsi bilinçli bir şekilde kendilerini savunmaktadırlar. Bu ustabaşı, Temmuz'dan itibaren yürürlükte olan Toplu iş sözleşmesini ve iş kanununu da hiçe saymaktadır. İşveren yardakçılığı yapan bu adam aslında kendisi de işçilikten yetişmedir. Fabrikalar cehenneminde, taşocaklarında, pamuk tarlalarında velhasıl heryandaki işçi kardeşlerimizin bu tip olayları duymasında yarar vardır kanısındayım.

Kardeşlerim, belki sizleri de böyle iğrenç tehditlerle yıldırmaya çalışan işveren uşakları vardır. Böylesi boş tehditler bizi korkutmamalı, yıldırmamalıdır. İşçi sınıfının bilinçli mücadelesi önünde hiç bir işveren dayanamaz. Nitekim işyerimizde bir arkadaşımızı işten atmak isteyen işverene karşı DİSK üyesi devrimci işçiler olarak arkadaşımız etrafında birleştik. İşçilerin kararlı tutumunu gören işveren arkadaşımızın çıkışını durdurmak zorunda kaldı. Çümitaş işçileri olarak bizim mücadelemizin bütün dünyadaki işçi sınıfının mücadelesinin bir parçası olduğunun bilincindeyiz.

İşçi arkadaşlar, mücadelemizi örnek alın. İşverene ve uşaklarına karşı birleşin.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ MÜCADELESİ.

İsmail EROL
Maden işçisi
ADANA

Sendikalarda faşist eğilimler

Çağımızda faşizmin, örtük, açık çeşitli biçimleri var. Ve çağımızda faşizm, en umulmadık yerde, bazan işçi sınıfı içinde bile filizlenebiliyor.

En hafif, en harcıalem bir tanımını yapmak istersek, faşizm, işçi sınıfının ve emekçilerin yararına olan ekonomik demokratik özgürlüklerin, zor yoluyla, sermayenin en gözüdönmüş kesimi tarafından gaspedilmesi demektir. Faşizm, işçi sınıfının ekonomik haklarını ayaklar altına aldığı gibi, demokratik özgürlüklere de saldırır. Bu özgürlüklerin başında ise, işçi sınıfının örgütlenme özgürlüğü gelir. Faşizm, sermayeye bağlı güçleri tepeden tırnağa örgütlerken, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin, demokratik güçlerin örgütlenmesine sonuna kadar ve her türlü baskı yöntemini kullanarak karşı çıkar.

Faşizm bir rejimdir. Ama öyle kişiler vardır ki faşizm onların kafasının içinde, yüreklerindedir. Onlar sermayenin öylesine has adamlarıdır ki, sermayenin zümre tahakkümünü kuramadığı yerde bile bu kişiler, güçlerinin yettiği oranda faşist uygulamalar yapmaktan çekinmezler.

Peki bu türden kişilere sendikalarda, işçi sınıfının ekonomik örgütleri içinde rastlanırsa ne olur? Kısaca faşizm sendikalarda, yani işçi örgütlerinde filizlendirilmeğe çalışılırsa ne yapılır?

Herhangi bir vatandaşın, bu arada bir işçinin, kendi partisine üye olması en doğal ve tartışılmaz bir demokratik haktır, hatta sınıf görevidir. Bu hakkın kullandırılmadığı yerlerde faşizm özlemleri kol geziyor demektir. İşçi sınıfının ekonomik mücadele örgütleri olan sendikalar, işçilerin, bu türden siyasal haklarını, demokratik özgürlüklerini hiç bir yolla kısıtlayamazlar. Kısıtlamaya kalkıştılar mı, artık işçiden, emekten, haktan, demokrasiden, ekonomik mücadeleden söz etmeye hakları kalmaz. Çünkü sendikalar işçi sınıfının sermayeye karşı kurulmuş ekonomik örgütleridir. Ve işçi sınıfının siyasal örgütlenmesine, demokratik haklarını kullanmasına ve ekonomik haklarını elde etmesine karşı olan sermaye ile, aynı amaçta, meselâ işçilerin kendi siyasal örgütleri etrafında toparlanmalarını, örgütlenmelerini engelleme amacında birleştiler mi, artık «sarı sendika»cılığı bile aşar faşist damgasını yerler.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kurulduğu zaman bazı DİSK yöneticileri tarafsız kalmayı bile beceremeden kurulmuş ve kurulacak hiçbir sosyalist partiyle ilişkileri bulunmadığını söylediler. Üzerinde fazla durmadık, çünkü bu sözler, «bizim artık sosyalizmle ilişkimiz yok» anlamına geliyordu ve üzerinde durmaya gerek yoktu. Ancak Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfımız içinde hızla güçlenmeye başlayınca, fabrikalara yayılınca, işçilerden geniş destek bulunca bazı sendikacılar arasında hatta sosyalizmi kimselere bırakmayanlar arasında bir telaştır başladı.

Aczin verdiği telaş her zaman yanlış adımlar attırır ve işçi haklarından söz ederken faşizme kadar varıldığının örnekleri tarihte görülmüştür. Nitekim, bir kısım sendikalarda, yönetici kadroların TSİP saflarına katılan işçilere yönelttikleri baskılar son günlerde yoğunlaşmıştır. Bu baskılardan, yaygın olarak uygulanmaya çalışılan biri, TSİP üyesi veya Partiye üye olmak isteyen sendika temsilcilerinin, «temsilcilik» vasfının kaldırılması tehdidi veya uygulamasıdır. Temsilciliği kaldırılan işçi, hemen ardından mutlaka işyerindeki patronun hışmına uğrar ve o zamana kadar temsilci olduğu için işten atamadığı bilinçli işçiyi, patron hemen işten atma fırsatı bulmuş olur. İşte bir kısım sendika ağaları veya çömezleri şimdi sermaye ile büyük bir uzlaşma içinde TSİP üyelerine karşı bu yöntemi uygulamaya başlamışlardır. Öte yandan kişisel tatminleri ve baskıları yeğleyen bir başka kesim; sendikalarda görevli olarak çalışan Parti üyelerine, sendikadaki iş saatinden sonra, üye Parti'deki görevine gidecekken iş yükleyerek; bu işi yapmazsa işten atmakla tehdit ederek baskı yapmaktadır. Parti üyeleri olan işçilerin patrona hemen haber verilmesi de sermaye ile el birliği halinde yürütülen faşist baskıların örneklerindendir.

Baylar, Türkiye Sosyalist İşçi Partisini beğenmeyebilirsiniz. Açmayı düşündüğünüz küçük dükkancıklarınızın fazla kâr etmeyeceği endişesiyle, hırslanabilirsiniz. Partiye karşı olabilirsiniz. Bunlar bilincinize, kişiliğinize, çizginize bağlı politik seçmelerdir. Ama kişilerin en demokratik haklarını engelleyemezsiniz. Bir parti üyesine parti üyesi olduğu için baskı yapamazsınız. İsterseniz sermaye ile işbirliği yaparsınız, bu sizin bileceğiniz iştir. Ama adınız, o zaman artık sendikalist bile değil faşist olur baylar. Ve şunu bilin ki işçi sınıfı kendi örgütlenmesinin karşısına çıkanları asla unutmaz .

Keban

(Baştarafı 1. sayfada)

nu, jeolojik verilerin bu gerçekleri kesinkes ortaya koyduğunu, barajın ne öngörülen zamanda ne de öngörülen maliyetle tamamlanamıyacağını kamu oyuna duyurmaya çalışmışlar, fakat bu çabaları derhal «boğulmuş», çoğu ekmeksiz, işsiz bırakılmıştı. Nitekim bu yurtsever teknik elemanların ne kadar haklı oldukları, baraj inşaatı sırasında ortaya çıkan çatlaklarla ve büyük hacimli mağaralarla kanıtlanmış oluyordu. Fakat Türkiye'de egemen olan güç finans kapitaldi ve finan kapital gerçekleri dile getirenlerin çanına ot tıkardı.

Bir bakıma, barajın yerinin seçimi, maliyet ve zaman unsurlarına dayanır, özünde teknik sorunlardır. Bütün bu teknik sorunların ötesinde bir temel gerçek var ki, bunu Türkiye halkının gözlerinde Ecevit bile gizleyemez. Keban'da üretilen elektrik enerjisinin önemli bir kısım ülkemizin batı bölgesinde kullanılacaktır. Nitekim «Doğu Halkı» bu gerçeği şöyle dile getiriyor: «Bir Fıratımız vardı, onu da elektrik olarak Batı'ya aldılar». Fırat'ı, «Batı'ya, alan» Türkiye finans kapitalidir ve Keban da bu yerli finans kapitalin uluslararası finans kapitalle işbirliği sonucunda gerçekleştirilmiştir. Diğer bir deyişle, Doğu'nun işgücü kaynakları gibi. doğal kaynakları da giderek artan bir hızla, Türkiye'nin batı yöresinde yoğunlaşmış bulunan tekelci sermayenin denetimine girmektedir. Gerçek bu kadar yalın ve açıktır.

Orduya yapılan bağışlar nasıl

(Baştarafı 1. sayfada)

daha bugünden bu fonları kendi yararlarına kullanmanın yolunu bulmuşlardır. Özel müesseselerde işçilerden ve memurlardan sorup soruşturmaksızın kesilen paraların savunma vakıflarına eksik ödendiğine, ya da geç ödenip orada işletildiğine dair türlü yolsuzluk söylentileri dolaşmaktadır. Kapitalizmin bütün dünyada sermaye birikimini nasıl ve ne bahasına sağladığı pekâlâ bilindiğine göre bu söylentilerin en azından yüzde doksanının doğru olduğu muhakkaktır.

Böylece, «yurtsever»liklerinden yanlarına varılmayan iş adamlarının savunma dâvasına herkesin «karınca kararınca» ve «elindeki imkânlarla» katkıda bulunmasından ne anladıkları daha iyi anlaşılıyor. Fakir fukara emekçilerin yurt savunmasına katkıları gündelik rızklarından, çoluk çocuklarının boğazından kesip kıta kanaat etmeleri olacak; onların yarattığı artı değerden işlerine geldiği kadarını «bağış» adı altında yeni sanayi yatırım fonlarına aktaranlarsa durdukları yerde *para kazanarak* yurt savunmasına «katkıda» bulunacaklar! Çünkü emekçinin elinde günde otuz liradan ne kesilebilirse o kadar «imkân», parababasında «milyon»luk imkân var!

Oysa bizim kör topal sanayicilerimizin ellerindeki milyonluk imkânlarla da doğrudürüst bir savaş sanayii kurmanın imkânı yoktur. Onun için amaçları, bu iş için devletle «elele» karma teşebbüsler kurup tekelci devlet kapitalizminin kendilerine bahşedeceği yeni imkânlardan yararlanmaktır. Böylece vakıflarda toplanan paralara bir de devletin bunca hayat bahalılığı üstüne halktan topladığı vergi gelirleri de eklenip «yurtsever» sanayicilerin emrine tahsis edilecektir.

Ama bu da yetmiyecektir. Çünkü savaş sanayii, hele uçak sanayii, dünyanın en bahalı sanayiidir. Amerika'dan alınan son 40 Fantom uçağının her birinin fiyatı 5 milyon dolar. Yani on tanesinin fiyatı aşağı yukarı bir Boğaz Köprüsünün fiyatı kadar! Şu halde Türkiye'nin savunmasına «elindeki imkânlar»la *yabancı sermayenin* de katkıda bulunması gerek!

Sanayicilerin «yurt savunması»na «yurtseverce» katkıda bulunmak istemelerinin altında yatan asıl hedef budur: Türkiye'nin kendi bağımsız savaş sanayiini kurma ihtiyacının ve gereğinin, devlet arada makasa alınarak özel sektörle onun yabancı ağababalarının çıkarlarına peşkeş çekilmesi. Türkiye'de savaş araç ve gereçleri ve uçak sanayii kurma yolunda çabaların şu sırada özellikle yoğunlaşması salt Kıbrıs olayından ötürü değildir. Tersine, Kıbrıs bu «dâva»ya âlet edilmek isteniyor. Zira şu sıra burjuva basının da şecaat arzederken sirkat beyan edercesine belirtiği gibi, hâlen büyük bir kriz içinde bunalan Batı ekonomileri bütün dünyaya savaş araç ve gereçleri ihraç etmek için birbirleriyle yarış etmektedirler.

Özel sektör — devlet — yabancı sermaye ortaklığı eliyle savaş sanayii kurma ve savunma gücünü arttırma gayretleri gerçekte bu ihtiyaçları karşılamayı amaçlamamakta, bunun için harcanacak çabayı ve katlanılacak fedakârlıkları bağımsız ve gerçek bir kalkınma potansiyeli temeline oturtmayı öngörmemektedir. Tam tersine, uluslararası kapitalizmin ve onun içerdeki uzantılarının Türkiye ekonomisini ve gelişen toplumsal dinamikleri kendi çıkarları doğrultusunda çarpıtıp sömürme gayretlerinin bir parçasıdır.

Yurt savunmasının sağlam esaslara bağlanmasının yegâne gerçek teminatı savaş sanayiinin kurulup yürütülmesini de içeren *bağımsızp* bir sanayi potansiyelinin harekete geçirilmesidir. Onun da yolu merkezî planlamalı bağımsız ekonomik ve sosyal kalkınmadan geçer. Yabancı tekellerin kuyruğuna takılıp yurdu onların ihraç pazarına çevirmekten değil!